

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935

Csütörtök, 1935. január 3.
2. szám.

Laval Rómában

Talán a párisi Havas távirati ügynökség ajándékozta meg Európát a legkedvesebb újesztendei ajándékkal, talán a római Stefani-ügynökség, amely az első bizonytalan hírt teljes hivatalos sulyával megerősítette: annyit tény, hogy Laval francia külügyminiszter hosszú hetek tétovázó halogatásai, készülődései és nekiindulásai meg visszahökkenései után, csütörtökön este tényleg elindul Rómába, hogy megkezdje személyes tanácskozásait Benito Mussolinivel, az olasz kormány elnökével, a világpolitikai egyensúly megalapozása érdekében.

Egy esztendő borzalmas, néha reményteltető és néha egészen reménytelen, de mindenképpen izgalmas külpolitikai fordulatai után született meg az elhatározás a francia külügyek vezetőjének lelkében, hogy végre is meghajtsa fejét a klasszikus közmondás előtt, amely szerint „Minden út Rómába vezet” és maga is rálép arra az útra, amely az Örök Város békét szimbolizáló falai felé visz. Mintha csak annak az egyetlen egy esztendőnek kellett volna eltelnie, amelyben a leszerelés ügye végképpen elbukott, amely forradalmi megmozdulásokat hozott a germán országok határai között, amely egy nagy tragédiával sújtotta a kultúr népeket, hogy felidézze fejük felett egy új világpusztulás rémképeit. Laval francia külügyminiszter elhatározása 1935. évkezdetére érett valósággá és mindaz, ami megelőzte, ami követte, csupán sztaffázsá törpül. A francia államtanács hozzájáruló határozata éppugy, mint a francia közhangulat érezhető változása: az európai nagypolitika sorsát ennek a régi, érdekesen kreolos, délfrancia államférfinek kezébe teljhatalommal tette le és most Laval külügyminiszteren a sor, hogy megmutassa: méltán foglalta-e el a békeépítő Briand trónszékét a Nemzetek Tanácsának genfi termében, vagy továbbra is az az üzletes, számító szellemű külpolitika vezérli elhatározásait, amely annyi éven át közönséges áru-piacokká változtatta az egész Dunamedencét az egymással vetélkedő francia és olasz külkereskedelmi érdekek között...?

Néhány hete csupán, hogy a szovjet a békevédő államok hozzá alig illő tógájában bevonult a Nemzetek Szövetségének genfi tanácskozótermébe. Ha nem jött volna közbe a marseille-i merénylet és az ezt követő háborús feszültség, ma kétségtelenül többet tudnánk a szovjet békepolitikájának őszinteségéről, mint a mennyit tényleg tudni szeretnénk. A genfi konfliktus elhárításában, illetve szerencsés megoldásában azonban még ma sem lehet tudni, kinek volt nagyobb szerepe: Eden lordnak, Litvinovnak, Lavalnak, vagy — valamenynyünknek együttvéve...? Bizonyos azonban az, hogy a Saar-kérdés méregfogának előzetes meggyógyítását feltétlenül megkönnyítette a jugoszláv—magyar konfliktus likvidálása és ezérttelemben Laval francia külügyminiszternek szerencsés együttműködése Aloisi báró olasz népszövetségi megbizottal. A francia—olasz ellentétek számára a genfi konfliktus éppoly kitinő levezetőnek bizonyult, mint a Saar-kérdés ügyére nézve és amit akkor csak remélni sze-

Károly király újévi beszéde:

Uj utakat kell keresnünk, mivel a régiek már elavultak

Fényes ünnepségek a királyi palota új tróntermében — Az uralkodó újévi napi parancsa a hadsereghez

Legyen az 1935. év a boldogság esztendeje

Bucurestiből jelentik: A fővárosban szokatlanul fényes külsőségek között ünnepelték újév napját. Reggel tíz órakor az uralkodó, az udvar, a diplomáciai kar és a kormány a patriárchátuson misét hallgattak, majd a Calea Victoriei-i palotába vonultak, amelynek újonnan felépült szárnyában elhelyezett új, fényes trónteremben folytak le az ünnepi üdvözlések.

A trónterem ragyogó márványfalai között díszes egyenruhák, diplomáciai formaruhák, udvari öltözékek és nagyvesélyi ruhák tolongtak. Az uralkodó, a trónörökös és Miklós herceg, valamint Starcea báró főszertartásmester kíséretében vonult be a trónterembe, amelynek közönsége dörgő éljenzéssel fogadta.

A kormány nevében Tatarescu mondott meleg üdvözlőbeszédet, melyre az uralkodó a következőket válaszolta:

— Meghatva köszönöm a szép üdvözlőbeszédet.

AZ ELMULT ÉV A SZENVEDÉSEK ESZTENDEJE VOLT,

amely úgy az idősebb, mint a fiatalabb nemzedéket erősen megviselte. Az esztendő tanulságait le kell vonnunk és gondoljunk arra, amit ebben az országban megvalósíthatunk. Ne gondolja senki sem, hogy könnyű dolog egy országot kormányozni. Mégis, ha visszatekintek az elmúlt esztendőre, örömmel látom, hogy egy pont világítja meg a nehéz munkát. Ez a fényes pont a mezőgazdasági adósságok konverziójáról szóló törvény életbeléptetése. A törvény, amely egyeseket talán erősen sértett érdekeiben, nemzeti gazdaságunkat új alapokra helyezte és sohasem remélt lehetőségeket tár fel előttünk.

— UJ UTAKAT KELL KERESNÜNK, MIVEL A RÉGIEK MÁR ELAVULTAK.

Egész közigazgatásunkat ennek az új utkeresésnek szolgálatába kell állítanunk, hogy az ország érdekeit maradéktalanul szolgáljuk.

UJ SZELLEM KELL, HOGY ATHASSA EZT AZ ORSZÁGOT,

a termelő munkának és szorgalomnak egy új

rettek volna a nemzetek nagy szinpadán, azt rövid pár héten belül valósággá érlelte az idő és az élet szükségyszerűsége.

A hivatalos jelentések Laval római tárgyalásainak céljával bizonyos francia—olasz gyaratügyi függő-kérdések rendezését, Ausztria függetlenségének nemzetközi rendezését és más hasonló, semleges jelentőségű külpolitikai kérdés tárgyalását nevezi meg. Bizonyos azonban az és az előkészítő tárgyalások hosszadalmasságából erre bátran lehet következtetni, hogy a két nagy európai jelentőségű politikus

korszaka. Tudom, hogy kormányom magáévá tette elgondolásaimat és a jövő parlamenti évad a törvényhozás évadja lesz, míg a kormány gondoskodni fog arról, hogy a javított közigazgatást nagyszabású gazdasági elgondolások szolgálatába állítsuk. Mindent el kell követnünk, hogy a termelés a termelő számára kiifjósodjék. Ha nincs egy kis nyeresége a termelőnek termelőmunkájából, úgy munkája nem fizetődik ki. Mezőgazdaságunk alapja legyen a megszerzett munka és a piac felfogadási lehetőségei.

— De gondolunk csak az ügyek erkölcsi oldalára és az erkölcsükre is. A háborút követő gazdasági válság, a túlkönnnyű, később a túlnéhez kereseti lehetőségek az erkölcsök rovására voltak. Tiszteletes munkával

HELYÉRE KELL, HOGY ÁLLITSUK A TISZTESSÉGET ÉS BECSÜLETET.

Az erkölcs nem külsőség, a lelki tartalom és az erkölcs alapján kell, hogy ennek az országnak vezetői sikerre vigyék terveiket.

— A ma kezdődő új évet reménységgel telten tekintem és akarom, hogy ezen reménységemben egész népemet mögöttem találjam.

HIGYJEN A NÉP A JOBB HOLNAPBAN ÉS BENNEM.

Végtelenül szeretem népemet. Hadseregem tisztában van azzal a hatalmas feladattal, amely reá hárul. Kötelességünk, hogy megerősítsük, mivel a Kelet kapujában nekünk kell megvédelmeznünk a civilizációt. A civilizáció védelme egyszersmind a béke védelme is. Erőseknek, felkészülteknek kell lennünk, hogy a békét fenntartsuk.

LEGYEN AZ 1935. ÉV A BOLDOGSÁG ESZTENDEJE, A MUNKA, TÖREKVÉSEK ÉS HALADÁS ÉVE. EZÉRT SZIVEMBŐL KIVANOK MINDEN ALATTVALÓMNAK SZERENCSES BOLDOG ÚJÉVET.

Dörgő éljenzés fogadta az uralkodó szavait és ezzel az újévi fogadtatás szertartási része véget ért. Az uralkodó rövid időzés után elhagyta a tróntermet és a cotroceni királyi pályaudvarra hajtatott, ahol udvari vonatra szállt. Az uralkodó egészen Vizkereszt napjáig

között sokkal nagyobbjelentőségű kérdések kerülnek tárgyalásra, mint Ausztria önállósága, vagy a Saar-vidék máris nemzetközileg megoldott népszavazása. Kár volna következtetésekkel előzni meg az események amugyis rohanó tempóját — hiszen Laval már csütörtökön elindul nagyjelentőségű útjára — ám annyit bizonyos, hogy Róma újra a nemzetközi politika középpontjába került és a népek szívszorogva várják, hogy milyen fény lobban Róma felől Európára: a további viszályok tüze, vagy a béke világossága..?

marad Sinalában és a vizkeresztü ünnepségekre visszatér a fővárosba.

Az új királyi palota felavatása alkalmából új postabélyegeket bocsátottak ki. A bélyegek az uralkodó és a trónörökös arcképét, az új királyi palota külső képét és a tróntermet fogják ábrázolni.

Az újév alkalmából az uralkodó a következő tartalmu napiparancsot intézte a hadsereghez:

„Az ujesztendő küszöbén első gondolatom a hadsereg és örömmel emlékezem meg azokról, akik ennek a nagyfontosságú állami szervnek pontos működéséhez hozzájárultak. Velem együtt minden román csak szeretettel gondol azokra, akik a hadsereg soraiban küzdenek és védik a nemzet érdekét. Kívánom, hogy az új esztendőben még szebben domborodjon ki a hadsereg munkája azoknak a hősöknek a szellemében, akik vérük feláldozásával tették nagyvá az országot”.

Laval csütörtök este Rómába utazik Mussolinihez

— A kisantant már csatlakozott az előzetes francia—olasz egyezményhez —
Mit ír az angol sajtó?

A középeurópai kérdésben még fennállanak az ellentétek

Az európai külpolitikai események homlokterében Laval francia külügyminiszter római útja áll. Az ujesztendőt megelőző napokban a párisi és londoni sajtóban pesszimista hangú cikkek láttak napvilágot, amelyek kivétel nélkül megállapították, hogy nagyon kevés a remény a francia—olasz megegyezésre és éppen ezért Laval római útja, amelyet pedig már hetekkel ezelőtt beharangoztak, elmarad.

Annál inkább meglepetés erejével hat az a párisi jelentés, amely szerint — a pesszimista jóslások ellenére — a francia külügyminiszter csütörtökön este 8 óra 30 perckor Rómába utazik, ahol beható tárgyalásokat folytat Mussolini olasz miniszterelnökkel.

Rómából jelentik: Laval francia külügyminiszter római utazásának hírére a Stefani ügynökség is megerősíti, Mielőtt Laval külügyminiszter elhatározta, hogy Rómába utazik,

az államtanácsból széleskörű felhatalmazást kapott arra, hogy a tárgyalásokat eredményesen befejezhesse és hogy ő maga döntson utazásának időpontjáról.

Ezután jelentette be a külügyminiszter csütörtök esti indulását. Laval külügyminiszter az államtanács ülése után mindjárt fogadta Custozza párisi olasz nagykövetet, majd pedig Flügel osztrák követet.

Párisi politikai körökben abból a körülményből, hogy Laval már holnap utazik, arra következtetnek, hogy

sikerült leszerelnie azt az ellenvetést, amelyet a bécsi kormány a kisantant által nyújtandó szavatosság miatt emelt.

Ugyalászik tehát, hogy a megegyezés elvben létrejött. Erre vonatkozólag azonban hivatalos helyen teljes titoktartásba burkolódnak. A lapok értesülései szerint a római tárgyalásokon a következő kérdések kerülnek megvitatásra:

1. Gyarmati kérdések.

2. Ausztria függetlensége.

3. Középeurópa helyzete.

A Havas ügynökség jelenti, hogy Laval francia külügyminiszter az olasz, kormány meghívására ma, csütörtökön este 8 óra 30 perckor az Olaszország felé induló expressz Rómába utazik. A francia kormány tagjai ma délelőtt a köztársasági elnök elnöklete alatt államtanácsra ültek össze, amelyen Laval külügyminiszter részletesen ismertette a francia—olasz diplomáciai tárgyalások állását. Bejelentette, hogy a tárgyalások folytatása érdekében eleget tesz az olasz kormány meghívásának és elutazik Rómába, hogy személyesen is érintkezésbe lépjen az olasz kormány fejével, Mussolini miniszterelnökkel. Közölte, hogy a tárgyalások anyagát a két ország között levő aktuális kérdések megbeszélése fogja képezni, de ezenkívül az általános politikai helyzet megvitatására is sor kerül és a római megbeszélések legfőbb célja, hogy az eddigi diplomáciai uton folytatott francia—olasz tárgyalások végre eredményes befejezést nyerjenek.

Az angol Observer úgy tudja, hogy az osztrák függetlenség rendezésének kérdésében Mussolini és Chamberun római francia követ között létrejött már ma az írásos meg-

Ha Bucurestibe jön,

keresse föl a

Kinai locált

Comedia passage,

ahol különösen jól fog mulatni.

Művészeti műsor:

ZACHARIE MARCELL Jazz! 337

egyezés. A megegyezés két sarkalatos pontja ez volna:

1. Franciaország és Olaszország védnökkéje alatt szavatolják Ausztria függetlenségét és határnak épségét. Az aláíró államok között Franciaország és Olaszország első helyen vállalják a biztosítékokat. Franciaország azonban csak közvetett beavatkozási kötelezettséget vállal, miután nincs közvetlen szomszédságban Ausztriával.

2. Románia (talán a kisantant képviselőiben) szintén csatlakozik az egyezményhez. Ausztria függetlenségét azonban ő is csak közvetve és általánosságokban támogatja, ugyanolyan indokolással, mint Franciaország.

Anglia szerepe Laval londoni tárgyalásai után dölne el. Az Observer szerint az elvi megfogalmazást Titulescu és Benes is elfogadták s így a kisantant hozzájárulásának kérdése tisztázódott.

Laval csütörtökön este fél kilenc órakor indul el Rómába. Az utitervet a külügyminiszter még nem állította össze. A Temps írja, hogy Laval négy napig szándékozik Olaszországban maradni. Pénteken este nyolc órakor érkezik Rómába, szombat, vasárnap és hétfőn tartózkodik az olasz fővárosban, kedden indul vissza és szerdán érkezik meg Párisba. Hétfőn kihallgatáson jelenik meg a pápánál.

A Paris Soir írja, hogy

a középeurópai kérdésekben még ellentétek vannak Franciaország és Olaszország között. A kisantant semmi közeledést sem árul el Olaszország felé és különösen az osztrák kérdésben nem jött még létre megegyezés.

A lap szerint ezek az ellentétek azonban nem olyan súlyosak és valószínű, hogy Laval és Mussolini személyes tárgyalásának eredménye lesz. Ugyanilyen ellentétek vannak a gyarmati kérdésekben is, de ezeket néhány órai tárgyalás elsimíthatja.

Londonban meglepetéssel fogadták Laval utazásának váratlan bejelentését, mely új fordulatot hoz a politikai helyzetben. Remélik, hogy

az olaszországi út után sor kerülhet Flandin és Laval londoni látogatására.

Különös hasonlatosság

Irtá: HENRY de FORGE

Egy tudományos kongresszuson néhány nagynevű lélekelemző azon vitatkozott, hogy mit érezhet az olyan ember, aki váratlanul megtudja, hogy valamerre él valaki, aki tökéletes hasonmása s akivel könnyen összetéveszthetik.

Egyik öreg tanár, híres, nagynevű elmeorvos, e vitával kapcsolatban megjegyezte:

— A megtévesztő fizikai hasonlatosság csak külsőségeiben érdekes, mert ha, természetesen nagyrítván, elő is fordul, az illetők egyénisége, jelleme, gondolkodása merőben különbözik. Ennél százaszorta érdekesebb, mikor ez a megdöbbentő hasonlatosság nem a külsőben nyilvánul, hanem éppen a fentemlített lélekbéli tulajdonságokban. Ez az eset még ritkább s egész hosszú pályafutásom alatt csak egyetlenegyszer fordult elő. Régen volt, de ez emlék halálomig kísérteni fog. Ha érdeklő önöket, elmondom...

A társaság elnémult, mindenki feszült várakozással nézett a beszélőre, jól tudva, hogy valami egészen különösen érdekeset fog hallani...

...Egy napon egy pompás növésű, izmos, tökéletes fizikumú, szép, körülbelül huszonöt-huszonhat éves fiú jelent meg a rendelőmben, anyja kíséretében. Harold, — nevezzük csak a keresztnevével — a fiatal mérnök, elmondta, hogy megdöbbentése egy idő óta azt tapasztalja, hogy egyik barátja, Harwey, egy fiatal szobrász, napról-napra feltünőbbben kezd hozzá hasonlítani. S hogy ezt nemcsak ő, de a környezete is észrevette. A hasonlatosság erkölcsi. Ha nem is voltak együtt, mikor mit sem tudtak egymásról, ugyanazt gondolták, ugyanazokat a szavakat mondták, még a moz-

dulatuk is azonos volt. Valami érthetetlen pszichikai kapocs fűzi egybe őket. Közös barátaikat eleinte mulattatta a dolog, később mindjobban csodálkoztak. Megtörtént, hogy ugyanazt a könyvet kezdték olvasni ugyanabban a pillanatban, ugyanegy időben ugyanazt vásárolták, egyszerre telefonáltak ugyanazokat a szavakat ugyanegynek, egyszerre ültek a zongorához és ugyanazt játszották.

Eleinte csak a vállukat vonogatták. Mosolyogtak. „Véletlen!”... Hiszen nemcsak a külsejük, de egész élethelyzetük mindig teljesen különbözött. Nincsenek csodák!... ez pedig csoda volna!

Aztán, hogy egyre sürűbben hallották emlegetni ezt a csodát, bosszankodni kezdtek. Mert ez a, hogy ugymondjam „agybeli hasonlatosság” egyre növekedett. Ugyanazokat a darabokat, filmeket nézték meg, tökéletesen egyformán öltözködtek és ha ilyenkor néha összekerültek, megdöbbenten meredtek egymásra. S bár eddig csak ritkán, most lépten-nyomon összetalálkoztak. Mintha egy titokzatos fluidum egymáshoz vonzotta volna őket.

Felfigyeltem az esetre, kerestem a magyarázatot, diszkrétan utánakutattam, de semmit sem tudtam meg. Valami atavisztikus kapcsolatra gondoltam, ismeretlenül maradt bármilyen messze visszanyúló vérrokonságra, de mondom, semmi ilyeszt ki nem deríthetem. Pedig a helyzet kezdett komolyra válni. Mindkét fiatalember neuraszténiás lett, azelőtt barátok voltak, most, hacsak egymás nevét hallották, forrtak a dühtől. Gyűlölték egymást. És tovább is mindent egyszerre és egyformán csináltak. Szokott éttermükben ugyanazon percben ugyanazt a menüt rendelték s ugyanegy pillanatban gyújtottak cigarettára.

Érintkezésbe léptem Harwey kezelőorvosával s úgy határoztuk, hogy a két fiatalembert összehozzuk. Mikor meglátták egymást, visszahökkenetek. Hajszálnyira egyformán voltak öltözve, még a

nyakkendőjük is ugyanegy színű és mintázatú. Majdnem egymásnak ugrottak.

Ekkor jött a drámai fordulat. Harold egyik este megleste Harweyt és rálőtt. Szerencsére, csak könnyen sebesítette meg. Am azért a dolog perre került s a tárgyaláson minden tanu megerősítette a csodával határos lelki hasonlatosságot. Az egyik ügyvéd rátapintott a dolog elevenére. A csoda, a titok mögött egy nő rejtőzött. A két fiatalember, anélkül, hogy gyanította volna, ugyanazt a nőt szerette. Vetélytársak voltak, anélkül, hogy tudták volna.

Haroldot felmentették. Mint egy roncs, egy élőhalott került intézetembe. Harwey hamarosan felgyógyult sebesüléséből s mint egy másik roncs került egy másik zárt intézetbe. Csak ekkor váltották meg faggatásomra, a legnagyobb titokban, szerelmi bánatukat. Ugyanattól a nőtől eredő, ugyanegy szenvedést. Egyiküket sem hallgatta meg, mind a kettőjüket kegyetlenül megszenvedtette.

A nő nagyon szép volt, az a fajta, aki leigazza, átváltoztatja mindazokat, akiknek rossz sorsuk ugy akarja, hogy őt szeressék.

Legjobb tudásommal ápoltam a két szerencsétlent, de minden hiábavalónak bizonyult. Tehetetlen voltam ez új esettel szemben.

Mondom, régen volt... Amit akkor még nem tudtam, az orvosi tudomány mai fejlettségében már tudom. Igen, tudom, hogy nemcsak villanyfejlesztő gépekből, de élő lényekből is árad titokzatos kisugárzás, hogy ebből a nőből áradó kisugárzás e folyton rá gondoló két férfit egygye hevítette. A nő, a látomány, rögeszméjüké vált... megszűnt az énjük, állandó hallucinációban éltek egyik is, másik is. Állandó villamos remegésben. Mert hiszen a mi szegény, emberi szívünk is csak villanygép...

A Bucuresti—Ausztrália-repülés pilótáinak halálos katasztrófája

Németország felett légörvénybe került és lezuhant a gép — Frimm ejtőernyővel megmenekült, Dumitrescu szénné égett a lezuhant gép roncsai között

A megmenekült pilóta a katasztrófa lefolyásáról

Bucurestiből jelentik: A FRIMM és DUMITRESCU mérnökök által vezetett repülőgép, amely Párisba igyekezett, hogy innen startoljon Sidneybe, Németországban lezuhant. Az amatőr-pilóták ejtőernyő segítségével akartak menekülni, azonban Dumitrescu ugrása nem sikerült és a szerencsétlen ember szörnyethalt. A D. M. B. ügynökség a következő részleteket jelenti a megdöbbentő szerencsétlenségről:

Karlsruhenál, Buhlerthal község mellett tegnap délután négy órakor lezuhant egy Bécs felől érkezett repülőgép, amely a katasztrófális zuhanás pillanatában 1300 méter magasságban repült. A gép Romániából érkezett és két pilótát hozott, Frimm és Dumitrescu román mérnököket. Frimm ejtőernyővel kiugrott a zuhanó gépből, Dumitrescu azonban nem tudott kiugrani, a zuhanó géppel ért földet és a roncsok között lelta halálát.

A légügyi minisztérium egyébként hivatalos jelentést adott ki, amelyben részletesen ismerteti a végzetes vállalkozás történetét is. A két amatőr-pilóta az Autonom-jövedékpénztárnál (CAM) nyert alkalmazást és együttesen vitték el tavaly a kettős bob-világbajnokságot.

Egymillió lej segítyt kaptak a pénzügyminisztériumtól, a Casa Regalától és a C. A. M.-tól, hogy tervüket, a Sidney-i repülőutat megvalósítsák.

A brasovi repülőgépgyárnál rendelték meg a gép vázát, míg a motort Franciaországból hozatták és ugyancsak Brasovban szereltették fel. A gépet Papana pilóta-főhadnagy repülte be és a próbarepülések eredményeképpen különböző módosításokat javasolt, javaslatait azonban a két fiatal sportember figyelmen kívül hagyta és együttesen Brasovból Bucurestibe repültek, innen akartak Párison keresztül Ausztráliába repülni.

Tapasztalt repülők igyekeztek lebeszélni a két pilótát vakmerő vállalkozásuk végrehajtásáról: ez a feladat régi és kipróbált repülők számára is súlyos teljesítményt jelent. Frimmék azonban kitartottak tervük mellett, bár Dumitrescu csak néhány hónappal ezelőtt tette le a pilótavizsgát. Frimm már régebben is repült. A motort a CAS nevű francia motorgyár szállította és amikor a gyár vezetői értesültek arról, hogy a géppel milyen veszedelmes utra vállalkozik a két pilóta, néhány nappal ezelőtt telefonon felhívta a román sportrepülőket, akikkel közölte, hogy a gyár nem vállal fe-

Nagy átalakuláson megy át a jugoszláv politikai élet

Belgrádból jelentik: A jugoszláv politikai élet nagy átalakuláson megy keresztül. A politikai élet vezetői körében nagyfontosságú tárgyalások indultak meg, amelyek egy új, nagyobb politikai párt szervezésével állanak összefüggésben és ez a most alakuló kormány-párt szerb, szlovén és bosnyák szervezetekre támaszkodna. Az új párt természetesen a Jettics-kormány mögé sorakozna. Az átalakulásban lévő párt vezetősége már megtartotta első ülését, amelyen kimondotta, hogy támogatni fogja a Jettics-kormány törekvéseit. Az eddigi kormány-párt elnöke, Uzunovics Nicola volt miniszterelnök lemondott elnöki tisztségéről. Politikai körökben úgy tudják, hogy a lemondással Uzunovics kifejezést akart adni tiltakozásának Jettics kinevezése ellen.

lelősséget a gépért, ha saját szakértői nem vizsgálják meg indulás előtt.

Frimmek még csak arra sem voltak hajlandók, hogy elhalasszák indulásukat és hétfőn reggel startoltak a piperai repülőtérről. A gép Páris felé vette útját, innen indultak volna tovább...

Bécsbe kedvező körülmények között érkeztek meg a román pilóták, akik az osztrák fővárosban töltötték az ujesztendőt. Tegnap in-

Napoleon dicsősége és bukása a Mária Lujzához intézett levelekben,

amelyeket most vásárolt meg a francia kormány. — Szerelmes levelek mint történelmi dokumentumok

Párisból jelentik: A „Figaro” közli Napoleon legérdekesebb leveleit, amelyeket Mária Lujza császárnőhöz intézett s amelyeket

néhány nappal ezelőtt vásárolt meg a francia kormány a nemzeti muzeum számára.

Az egyik levél, amely mély pillantást enged vetni Napoleon lelkébe, akkor íródott, amikor Mária Lujza francia földre érkezett. Az érdekes levél így szól:

„Compiègne, 1810. március 24.

Madame. A levelet, amelyet Önnek írtam, tegnap elküldtem, miután öfelsege levelét Stuttgartból megkaptam. Ön oly szeretetreméltó dolgokat mond nekem és oly megható biztosítékokat nyújt, hogy szívem élénken megdobb. Neuchatel herceg és Caroline levelei gyengédséggel töltönek el. Ön iránt és csak fokozzák türelmetlenségemet. Mily nagy lesz boldogságom, ha Önt láthatom és mindazt elmondhatom, amit Ön iránt érzek. A telegráf tegnap közölte velem, hogy Ön meghült. Könyörgöm, ápolja magát. Ma reggel vadászaton voltam. Itt küldöm önnek az első négy fácánt, amelyeket lőttem, mint a mély tisztelet jeleit legtitkosabb gondolataim uralkodónőjének. Miértis nem lehetek az apród helyébe, hogy hódoló esküit tehessen kezébe, féltérddel a földön, kezemet az Ön kezében tartva. Gondolatban fogadja így, gondolatban én is csókokkal boritom szép kezét. Ma este érkezik csak Lunevillebe! Holnap meglátogatja Önt Schwarzenberg herceg és Metternich grófnő. Azt hiszem, hogy a látogatás kellemes lesz önnek. Nagyon fogok örülni, ha hallom, hogy a jó Strassburg városunkkal meg van elégedve. Adieu Madame! Ön rólam beszél, tehát rám gondol. Ez a gondolat megigéz. De Ön csak igazságos, mert én is nagyon sokat gondolok önre, Louise.

Az Ön Napoleonja.”

A császár a leggyengédebben szereti a szöke osztrák Habsburg-leányt. Mikor ismét kivonul a harctérre, valóságos

szerelmes leveleket ír, amelyekből néha kihallatszik a csatazaj.

1812. szeptember 18-án levelet ír Moszkvából, amelyet az oroszok felgyújtottak. A levél, amely értékes történelmi dokumentum, így hangzik:

„Kedvesem, már írtam Neked Moszkvából. A kormányzó és az oroszok gyújtották föl ezt a szép várost, dühtől, hogy legyőzzük őket. Kétszáz ezer derék bennlakó kétségbeesetten bolyong az uccákon. A hadsereg részére ele-

dultak azután tovább az Asperni repülőtérről. Az irány Strassburg volt...

A román gép erős ködben érte el a Fekete-erdőt. 1300 méter magasságban repültek a román sportrepülők, amikor a gép légörvénybe került és zuhanni kezdett. Frimmnek volt annyi lélekjelenléte, hogy ejtőernyőjével kiugrott a zuhanó repülőgépből, Dumitrescu azonban nem tudott kiugrani és a géppel együtt zuhant le.

Radu Irimescu légügyi alminiszter a tragikus eseményt nyomban közölte az uralkodóval és a kormánnyal. Frimm ma reggel telefonon beszélt családjával és ismertette a tragédia összes részleteit. A fiatal sportrepülő teljesen sértetlen, egy percre sem vesztette el lélekjelenlétét és így mondja el a történeteket:

— Nagyon erős légörvény kapta el a gépet és azonnal nyilvánvaló volt, hogy képtelenek vagyunk megbirkózni ezzel a veszedelemmel.

A légörvény ereje messze meghaladta a gép ellentálló képességét.

Amikor láttam, hogy minden hiábavaló, felhívtam Dumitrescu figyelmét a veszedelemre s intettem neki, hogy velem együtt ugorjék ki. Hogy mi történt, nem tudom. Én kiugrottam és így nem tudom, hogy miért nem követte példámat utitársam is...

gendő maradt és a hadsereg különféle kincsek-re tett szert, mert ebben a rendetlenségben minden ki van szolgáltatva a fosztogatásnak. Adieu, Madame, egészen a tied: NAPOLEON.”

Az egész hadjárat alatt a császár legnagyobb gondja fia, a „kis király”. Leveleiben, amelyeket feleségéhez intéz, folyton csak örökösről érdeklődik. Az 1813-i hadjárat idején Drezdából írja június 27-i kelettel a következő levelet:

„Kedves barátnóm, hosszasan beszéltem Metternicchel. Nagyon kifárasztott. Egészségem mindazonáltal jó. Amit a kis király feltékenységéről mondasz nekem, megnevettetett. Nagyon szeretném látni. Csókold meg helyettem háromszor. Láttad a Jardin des Plantes-ben az elefántot? Remélem, hogy néhány napon belül békétárgyalások kezdődnek. Kívánom a békét, de csak a becsületes békét. Adio, mio bene, egészen a tied: N.”

A dicsőség zenitjét átlépte, nemsokára rá a császár vereséget szenvedett

Nekem adják Elba szigetét, Neked és fiadnak Pármát, Piazensát és Quastallát. Ezen a földterületen négyszázezer ember él és három vagy négy millió jövedelmet biztosít.

Neked legalább lesz egy házad és szép országod, ha a sajnálatos időzés Elbán ki fog fárasztani és ha én unalmas leszek, ennek be kell következnie, ha majd megöregszem és Te még fiatal leszel. Metternich Párisban van. Nem tudom, Apád hol van. Igyekezze velünk utközben találkozni. Ha Toscanát nem kaphatod meg és nem lehet mindent jól rendezni, úgy kérd tőle Lucca birtokát. Adieu, barátnóm, Rád gondolok és a Te fájdalmaid nagyok irántam. Egészen a tied: N.

Fontainebleau, 1814. április 11. reggel”.

CORSO — MOZGÓ

5, negyed 8 és negyed 10 órakor
A szezon legjobb és legsikerültebb vigjátéka.
Reinhold Schützler rendezése. Franz Doelle zenéje

Angol házasság

(Önagysága ügyvédje).

Renate Müller — Adolf Wohlbrück
Adele Sandrock — Georg Alexander

Jön: PAL UCCAI FIUK!
Molnár Ferenc világhírű regénye.

CORSO-MOZGO

Jön: Boldog ifjukurunk legbájosabb eseménye: **A PAL-UCCAI FIUK** Molnár Ferenc regénye

Jubiláris üdvözlések az 50 éves Aradi Közlönynek

Mai számunkban befejezzük a hozzánk intézett jubiláris üdvözlések és jókívánságok közlését, amelyekkel annyian tették díszesebbé és bensőségebbé ünnepünket és amelyeknek további közlése még hosszú hetek hasábjait venné igénybe. Az események azonban, amelyeknek továbbra is hűségesebb feljegyzői kívánunk lenni, a maguk egymásratorlódo rohanásában minden sor helyünket maguknak követelik és az ARADI KÖZLÖNY ezuttal is olvasóinak szempontjait veszi mindenekelőtt tekintetbe, amidőn minden egyes sorát újra a közérdek szolgálatába kívánja állítani.

Nem mulaszthatjuk el azonban, hogy ezuttal is őszinte és hálás köszönetet mondjunk mindenkinek, aki jubileumunk alkalmával megbecsülésének és ragaszkodásának adta tanujelét. Köszönet érte, mert mindegyikük külön-külön erősítette meg hitünket, hogy továbbra is jó uton haladunk előre, a jövő évtizedek újabb díszes állomásai felé...

A sport szolgálatában

Mélyen tisztelt Uraim! Mindenekelőtt engedjék meg, hogy a lapjuk 50 éves fennállási jubileuma alkalmából úgy a magyar labdarugósport egész egyeteme, mint pedig csekélységem nevében őszinte és tiszteletteljes üdvözlőmet tolmácsoljam. Az ARADI KÖZLÖNY az elmúlt 50 évre büszkén tekinthet vissza, mert hivatását még a legnehezebb viszonyok között is teljesítette és ezzel egyidejűleg hatalmas propagálója volt a sportnak, de különösképpen a labdarugósportnak, előmozdítva annak fejlődését, igyekezett megteremteni és fenntartani a határokon túlmenően is a barátságos és békés együttműködést.

Budapest.

KENYERES ÁRPAD. főtktár.

Ötven esztendő — ötven gyémánt

Jekem külön öröm az ARADI KÖZLÖNY ötven esztendősi jubileuma, mert onnét indultam el az újságírás rögös útjára!

ARADI KÖZLÖNYI A betűk nagy hadseregének generálisa, a komoly, becsületes, igaz, tárgyilagos lap. A hírszolgálat frissességének mintaképe. Egy kis élet! Szent, tiszta, magyar élet. Törhetetlen és harcós. Meg nem alkuvó és erős. Bátor és izmos! Látószemű, szíves-szíví! Simogat, ha fáj a szív! Örül az örvendezőkkel. Harcol az igazságért. Ötven esztendő — ötven gyémánt! Mely ragyog, izzik, szikrázik s ragyogása, izzása, szikrázása betölti az olvasók lelkét.

Ilyen egy komoly, harcós lap! Ilyen egy igazi újság. Büszkesége az erdélyi újságírásnak.

Forró köszöntés, elismerés és szeretet a lapnak részéről és részünkről. A szó nem fejezi ki eléggé az érzést, talán egy igazi könnyecsepp, mely a szeretet kifejezője: az kísérlet ezt a leglelkemből sarjadt üdvözlő irást.

Ötven év — ötven gyémánt!

Éljen az ARADI KÖZLÖNY!

Éljen mindenki által szeretve, hogy továbbra is harcoljon az erdélyi magyarság egyetemes érdekeiért!

Igaz, meleg köszöntéssel

SERÉNYI JÓZSEF

az „Az Újság” szerkesztője
Salonta

„Erdélyi Napló”

Ötven év alatt mennyi munka, baj, küzdelem és mennyi öröm jutott osztályrészül az ARADI KÖZLÖNY szerkesztőinek, munkatársainak, alapítóinak és fenntartóinak. S ezek most mind eltörpülnek amellet, hogy tulajdonképpen mi volt a lap vezetője? Mert akármilyen történt, akárhogy is „ment” a lap, a fontos mindig az, hogy a lap mi-ből táplálkozik? Milyen szerepet tölt be?

S erre maga az ötven év a legjobb felelet, a legigazibb valóság. Megcáfolhatatlan bizonyíték amellet, hogy az ARADI KÖZLÖNY mindig olyan szerepet töltött be, amire szükség volt, amire a közönség számított. Mert lélek nélkül nincsen összefüggés, nincsen egység semmiben sem, pedig az Aradi Közlöny olvasótáborát az Aradi Közlöny lelke fűzte össze.

Ötven év olyan hatalmas idő egy lapvállalatnál, egy napilapnál, amely a jövőre is kötelez, amely a jövőt is megszabja, de amely a közönségben is csak azt a gondolatot ébresztheti fel, hogy az a lap, amely az első ötven esztendőn keresztül ment, derűlten és büszkeséggel léphet a következő ötven esztendőbe.

Szívem egész melegével üdvözlöm az Aradi

Közlönyt 50 éves fennállásának jubileuma alkalmából és kívánom, hogy nagyon sokáig kitartó és lelkes munkássággal szolgálja a magyar kultúrát.

Nagy tettekért signum laudist szokás adni. A közönség szeretete azonban minden látható signum laudisnál többet ér és értékesebb is, különösen, amikor mi így énekelhetünk a kultóval:

„Vitézek, mi lehet

E széles föld felett

Szebb dolgok a VÉGEK-nél...”

KOVACS KAROLY,

az „Erdélyi Napló” felelős szerkesztője.

Aradi képzőművészekről

A képzőművészetet mindenkor oly odaadóan, önzetlenül és hathatósan támogató ARADI KÖZLÖNY félé százados jubileuma alkalmából engedjék meg, hogy a mi részünkről is hálás köszönetünket és a legőszintébb, legmelegebb üdvözlőinket és szerencsekívánatainkat nyilvánítsuk.

Arad.

WOLFF KÁROLY,

DIOSZEGHY LÁSZLÓ,

festőművészek.

Gutenberg-Haus Gebr. Geel

Ich bitte Sie bei dieser Gelegenheit auch meine herzlichsten Glückwünsche zu dem goldenen Bestands-Jubiläum Ihrer hervorragenden und beliebten Zeitung ARADI KÖZLÖNY entgegen zu nehmen und hoffe ich, dass ARADI KÖZLÖNY noch vielen Generationen von Lesern über ein glückliches Zeitalter und Zeitalterleuchten das bewährte Mitteilungsblatt sein wird.

Wien.

HANNS ETTENAUER.

Aradi Torna Egyesület Arad

Kedves kötelességünknek tartjuk, hogy 50 éves jubileumuk alkalmával mi is azok közé álljunk, akik félé százados kiváló munkásságuk után a jövőre nézve szerencsét és sok sikert kívánunk Önöknek, mint a sport igaz támogatóinak.

Egyesületünk 56 éves fennállása alatt megtanulta becsülni és értékelni egy napilap támogatását a sport nagyvállalata és népszerűsítése irányában. Az Önök nagybecsű lapjának első számától kezdve, a félé százados jubileumi számig állandóan élveztük szíves pártfogásukat és épen ezért kétszeres örömmünkre szolgál nekünk, Arad legrégebbi sportegyesületének, hogy melegen üdvözölhetjük Önöket ezen szép ünnepség alkalmával.

Kérjük további szíves támogatásukat és vagyunk megkülönböztetett tisztelettel:

Arad.

HACKER ADOLF

üggy. alelnök.

GLUCK LAJOS

fiktár.

BODNAR JÓZSEF

sportigazgató.

„Petrozsényi Újság”

A gyermekcipőben járó kis hetilap úgy tekint fel, olyan irigveléssel vegyes tisztelettel az ötvenéves jubileumát ünneplő napilapra, mint az elemista az egyetemet járó diákra... Vagy a tengeren vergődő ladik a hullámokat szántó hatalmas óceánjáróra, amint dacol az idők viszontagságaival és

Injekció nélkül, fájdalommentesen belsőleg gyógyíthatók, sen, szájon keresztül véve

a Syphilis: Trepalgyi-al,
az Impotencia: Ugji-al.

A párisi Lacroix laboratórium valódi francia gyártmányai kaphatók az ország valamennyi gyógyszerárában és droguerájában. Kérjen dímentesen prospektust a romániai vezérképviseltől:

Laboratorium Lacroix.

Bucuresti, Str. Academiei No. 2. 337

ereje biztos tudatában tiszteletet szerez magának féltelmetes ágyuival.

A kis ladikot minden percben felboríthatja egy rosszakaratu hullám s jobbról-balról nekimehet egy erősebb jármű, mely a mélységbe taszítja és elpusztítja. A nagy és erős csatahajó nem fél sem tenger viharától, sem ellenségtől, erősen megépítettségében a kalózhajók támadásai ellen is fel van vértézve.

Az „ARADI KÖZLÖNY” félé százados jubileuma alkalmából szeretettel és jókívánsággal köszöntöm a kormányost, aki hajóját erős kézzel s nagy gyakorlatának nyugalmával biztosan vezeti a hullámverésben, kitűnő munkatársi karával. Kívánom, hogy a százéves évfordulóiig erőben és terjedelemben megnövekedve sikeresen dolgozzon és győzelmesen haladjon kitűzött célja felé: Az egymást megértő és megbecsülő emberek szép eszméjének megvalósulásáért és kicsiny emberi lélek jogainak védelmezéséért...!

VAMOS LEÓ

A „PETROZSÉNYI ÚJSÁG” szerkesztője

Egy régi kollégánktól

Azon mély tisztelet, amely elejétől kezdve engem a komoly és méltóságos irányt képviselő ARADI KÖZLÖNY-höz s úgy a múltban, mint a jelenben a szerkesztőség nagybecsült tagjaihoz csatol, kötelez engem, hogy a mostani jubileum alkalmával is a tisztelgők nagy csapathoz jelentkezzem szerény gratuláló soraimmal.

Peregul-Mic.

SZONDY GÉZA,

ref. lelkész,

egyházmegyei tanácsbíró

Újabb szenzációs letartóztatások Szovjetországban

Lefogták a legfelsőbb tanács elnökét, az ukrán szovjetnépbiztos megszökött

MOSZKVBÓL jelentik: Az Északi-tenger egyik szigetére száműzött Zinovjev és Kamenjev családját is száműzték az ország belső területeiről Moszkvában tegnap újabb letartóztatás történt. A szovjet-tanács ülést tartott és annak befejezése után a cseka emberei letartóztatták a tanács elnökét, S m r n o v o t, akit azzal vádolnak, hogy elősegítette ő is a Zinovjev-féle ellenzéki mozgalmat. Valószínű, hogy rá is száműzetés vár.

A Daily Express jelentése szerint, a cseka ügynökei a napokban le akarták tartóztatni Rubint is, az ukrán szovjetnépbiztos. Amikor a cseka alkalmazottai beléptek az irodahelyiségébe, revolverével lelőtte őket és utána megszökött. Őt is vádolják, hogy résztvett az összeesküvésekben.

BOCCACCIO

DANCING-BAR

887 Bucaresti, Calea Victoriei 2.
(Clădirea Românească épülete.)

A főváros attrakciója. Szenzációs művészi program. Londoni revü. A világhírű hegedűművész ZILZER IBOLYKA és a páratlan BLUE STAR.

Nagy konyhaművészeti kiállítás január 6-án a Fehér Keresztben.

Bravuros nyomozás után

Elfogták a budapesti véres rablótámadás tetteseit

A banditák részletes vallomást tettek — Börtönben tervezték meg a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kirablását — A banditák gyilkolták meg mind a két áldozatot

Budapestről jelentik: Az egész magyar főváros annak az amerikai izü véres rablótámadásnak hatása alatt állt újév napján, amelyet december 31-én délelőtt követtek el Budapesten a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Szabadság-téri fiókja ellen. Mint ismeretes, revolverrel felfegyverzett autós banditák a legnagyobb forgalom idején megrohanták a bankot és több lövést adtak le a bankban tartózkodókra. Néhányan a tisztviselők és az ügyfelek közül, amikor első ijedségükből magukhoz tértek, viszonzták a banditák lövéseit és a tüzharcnak két emberélet esett áldozatul. Leírhatatlan volt az izgalom és pánik, amikor a borzalmas büntény után a tettesek autóra ülve elszáguldottak. A főváros lakosságának izgalma csak másnap illt el valamennyire, amikor a köztudomásúvá vált, hogy

a vakmerő rablótámadás tetteseit a budapesti rendőrség alig huszonnégy órás fáradságtalan és bravuros nyomozás után elfogta.

A banditák üldözésére kétszáz detektívet vezényeltek ki. Az első nyom még hétfőn délután került a rendőrség kezébe, amikor jelentkezett egy tanu: *Balassa Pál* bankigazgató, aki közvetlen közelről látta a támadókat és a legpontosabb személyleírást adta róluk.

Lefartóztatják a tetteseket

Egy *Mocsay* nevű motorszereelő azt látta, amint a bankból kirohantak a tettesek. Feltűnő volt neki, hogy kezükben revolverrel hagyják el a bankhelyiséget és rájuk kiáltott, hogy hova mennek. Az egyik revolveres férfi a kérdésre csak legyintett, majd beugrott a gépkocsiba.

Mocsay erre szó nélkül előkapta revolverét és kétszer belelőtt az autóba.

Vallomását igazolja az a tény, hogy amikor az autóra rábukkantak a rendőrség emberei, a gépkocsi ellenzőjében két csinkézett szélű rést találtak, amelyek nyilván *Mocsay* golyóitól származtak. Egy másik bizalmas természetű bejelentés arról értesítette a rendőrséget, hogy egy bekötött kezű férfi hétfőn délben a kelenföldi pályaudvarról induló gyorsvonathoz sietett. A férfire ráültek a szemtanúk személyleírása.

A rendőrség kétségkívül megállapította, hogy csak szakértő motorszereelő soffit hajthatta a gépkocsit, olyan biztosan lavírozott a forgalmas helyeken. Érdekes, hogy *harminc perccel a támadás elkövetése után minden közlekedési rendőrnök rádiógram útján bemondták a Steyer-kocsi számát és ennek ellenére sikerült a banditáknak tuljutni a budai oldalra.*

Hétfőn délután a rendőrség gyanúja *Szepessi László* 31 éves soffitörre terelődött. Ez a soffitör autólopásért több ízben volt büntetve és miután a rablótámadásnál használt Steyer-kocsit *Totisz* bankigazgatótól vasárnap este lopták el, a detektívek nyomozni kezdtek a soffitör után. A rendőrség gyanúja alaposnak bizonyult, mert megállapították, hogy *Szepessi* a vasárnap éjszakát nem töltötte lakásán. Nyomban razziát rendeztek azokon a helyeken, ahol a soffitör tartózkodni szokott és hétfőn este sikerült kézrekeríteni *Szepessit*.

Nyomban meg is kezdték kihallgatását, de a rendőrség emberei egy szó említést sem tettek a rablótámadásról, csupán aziránt érdeklődtek *Szepessitől*, hogy mit tud *Totisz* bankigazgató autójáról. Rövid kihallgatás után a soffitör beismerte, hogy ő lopta el a bankigazgató autóját. Később azt is elmondta, hogy *Radovics* László 25 éves nanszámos és *Tari* Nándor 26 éves asztalossegéd segédkeztek neki az autólopásban.

A vallomás alapján még az este folyamán

házkutatást tartottak *Radovics* lakásán, ahol véres inget és három pisztolyt találtak.

Reggel azután elfogták a hazatérő banditát. Későbbben kézrekerült a harmadik szerenlő is, *Tari* személyében. Mind a hárman részletes vallomást tettek a vakmerő rablótámadás előzményeiről és lefolyásáról. *Cinikusan vallanak az elfogottak és egyáltalán nem látszik rajtuk, hogy megbánták volna tettüket.* *Szepessi* elmondta, hogy

két társával együtt volt börtönben és ekkor beszéltek meg a rablást.

Szabadulásuk után többször találkoztak és állandóan napirenden tartották a bankrablás ügyét. A múlt héten azután elérkezettnek látták az időt az előkészületek megtételére. Kiszámították, hogy harmincegyedikén, *fizetés napján több pénz van a bankban a szokottnál* és erre a napra határozták el a bankrablást. *Szepessire* hárult a feladat, hogy autót szerezzen. A feladatot végrehajtotta és ellopta *Totisz* bankigazgató Steyer-kocsiját, amellyel kimentek *Megyerre* és az éjszakát a kocsiiban töltve tanácskoztak. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bankra azért gondoltak, mert tudomásuk volt az *Ondi-féle* emlékezetes rablótámadásról, amely azonban nem sikerült, de *remélték, hogy nekik nagyobb szerencséjük lesz.* *Szepessi* a bankrablás ideje alatt a volánnál ült, hogy a menekülést biztosítsa. Kiderült azután, hogy a támadáshoz szükséges pénzt is a soffitör teremtette elő, aki több mint háromszáz pengőt keresett havonta.

Két nappal a tett elkövetése előtt a revolverekkel, amelyeket a pesti alvilágban szereztek. *Megyeren* lövési gyakorlatokat tartottak. *Radovics* és *Tari* kezelték ügyesen a revolvereket és így határozták el, hogy ők hatolnak be a bankhelyiségbe. Hétfő reggel a budai hegyek között átöltöztek.

Tari hajszot ragasztott. *Radovics* pedig táskát tett az oldalára, hogy a pénzt, amit lopni szándékoztak, eltegyék.

Magáról a merénylet lefolyásáról *Tari* és *Radovics* eltérő vallomást tesznek, de ez nem is csoda, hiszen a zürzavarban nem tudtak kellő-

A nyomozás szenzációs megállapításai

A rablás ügyében ma egész nap tovább folytak a kihallgatások. Kiderült, hogy a rendőrség kitűnő fogást csinált, mert most tűnt csak ki a rablógyilkosok kihallgatása során, hogy ők voltak azok, akik az utóbbi évek budapesti autós-bankrablásait elkövetették. Így ők hajtották végre a Magyar Leszámitoló Bank Klauzál-téri fiókja elleni támadást, a Községi Takarékpénztár Lipótkörúti fiókja ellen elkövetett merényletet és ők követtek el a Hazai Bank egyik altisztje ellen a Széchenyi-uccában elkövetett rablótámadást. Bevallották, hogy mindegyik bűncselekményt lopott autóval áruhában és kimaszkirozva hajtották végre. Elmondották azt is, hogy már 1929-ben elhatározták, hogy amerikai minta szerint követnek el bankrablásokat, de az első rablásra csak 1931-ben került sor.

Ferenczy Tibor dr. budapesti rendőrfőkapitány napiparancsot adott ki, amelyben közölte, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ellen elkövetett rablómerénylet tetteseinak gyors kézrekerítése felett *Horthy* Miklós magyar kormányzó teljes elismerésének adott kifejezést. Ugyancsak elismerő levelet küldött a budapesti rendőrfőkapitánynak *Gömbös* Gyula magyar miniszterelnök és *Keresztes-Fischer* Ferenc magyar belügyminiszter is. A főkapitány napi-

képpen tájékozódni. *Tari* szerint *Radovics* lőtt először, de a menyezett felé irányított revolverrel. *Radovics* azt vallja, hogy amikor a pénztár rácszatát akarta leszakítani, heves fájdalom érzett a vállában, őt sebesítette meg *vitéz Szalay golyója*. Egy másik lövés is surolta combján, ennek ellenére csak akkor gondolt menekülésre, amikor a vérszengő megszólalt és nyilvánvaló volt, hogy sikertelen a vállalkozásuk. A kijáratnál egy szőke hölgy éppen a helyiségbe akart belépni, amikor ő kiszaladt, ezt a nőt magával rántotta és így a szemtanúk egyrésze azt hitte, hogy hozzájuk tartozik. *Radovics* vallomása során a következőket mondotta:

— A pénztárosért nem kár, mert burzsu volt, legfeljebb a szerencsétlen kifutót sajnálom.

Tari, csakugy mint társa, *semmi megbánást sem mutat*, a kihallgatás után a következőket jegyezte meg:

— Szép kis vitéz a *Szalay*, aki csak akkor mert löni amikor éppen földre esem. Ha sikerült volna tervünk és pénzre tettünk volna szert, akkor most hiába ke-restek volna minket.

Weiss Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke még hétfőn délután 1000 pengő jutalmat tűzött ki a tettesek nyomravezetőjének és a pénzjutalom kiosztását a budapesti rendőrség vezetőire bízta.

Felboncolták a két holttestet

Szerdán folytatták a helyszíni szemlét a rendőrség emberei és a déli órákban felboncolták a tragikus véget ért főnéztáros és *Benyák József* kifutó holttestét. Megállapítást nyert, hogy

mindkettőjük halálát nyolc milliméteres Steyer-pisztoly golyó okozta. Ezzel tehát megdőlt az a feltevés, hogy *vitéz Szalay* golyója ölte volna meg a szerencsétlen kifutó fiút.

Jóljárt Géza 54 éves bankfőpénztáros ellen, mint ismeretes, már harmadik ízben követtek el merényletet. Amikor 1913-ban szerencsésen túlelt

egy revolveres merényleten, magyarosította nevét. Eddig ugyanis *Schäffer Géza* néven hívták és szerencsés menekülése emlékére *Jóljártra* magyarosította meg nevét.

A revolveres támadás sebesültjei közül *Róth Imre* állapota a legsúlyosabb, *akinek egy revolvergolyó három helyen szakította el beleit.* Életveszélyes még mindig az állapota. Ugyancsak hasonlóan *sulyos Flemm altiszt állapota is, akinek életbenmaradásához kevés a remény.* *Wirt Imre* banktisztviselő, aki a combján sérült meg, túl van minden veszélyen.

parancsában külön elismerésben részesíti a magyar székesfőváros rendőrségének ama tagjait, akik a sikeres nyomozásban résztvettek.

Az autós banditák vallatása során kiderült, hogy a bankban agyonlőtt *Benyák József* kifutó együtt inaskodott *Tarival*. A bandita azért lötte agyon a szerencsétlen kifutót, mert az ráismert és attól félt, ha élve hagyja, elárulja őt. A banditák négy rablótámadást vallottak be.

CENTRAL: 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Egy éjszaka történt...

Pompás, mulattató zenés vígjáték. Főszereplői:
CLAUDETTE COLBERT — CLARK GABLE.

SELECT: 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor.

A végső erőpróba.

Izgalmas, fordulatos sport és kalandorfilm
LEO CARRILLO — DICKEY MOORE — THELMA TODD

Jön: **ZILAHY IREN** első németül beszélő filmje, **EGY BOLONDOS EJSZAKA.**

Jön: **TARZAN, A FELELMETES.**
főszerepben: **BUSTER CRABBE.**

HIREK

Shaffer — Jóljárt

Mintha mégis lenne fájum és mintha mégis igaz lenne az a mondás, hogy nem szabad a sorsot provokálni...

Önkéntelenül is az a kétes értékű tanulság szűrődik le abból a tragikus eseményből, amely az 1934-es év utolsó napján az egyik budapesti bank fiókjának helyiségében lejátszódott és, amelynek egyik halálos áldozata a pénzintézet derék, 54 esztendőös pénztárosa: Jóljárt Géza.

Mintha a fájum nehezedett volna ennek az embernek egész életére és mintha minden cselekedetével — név változtatásával is — ezt a fájumot igyekezett volna elkerülni. Tisztviselőnek indult, már fiatal korában bejutott a Pesti Kereskedelmi Bankhoz, szorgalommal, ambícióval dolgozott: a jó és pontos tisztviselő mintaképe volt. A sors azonban mintha kivetette volna hálóját erre a derék emberre és huszonkét esztendővel ezelőtt halálos veszedelembé sodorta. 1913-ban rablótámadást kíséreltek meg a Kereskedelmi Bank újpesti fiókja ellen, a rablók ekkor több lövést adtak le és a banktisztviselő valóban csak a szerencsés véletlennek köszönhetően megmenekült.

A nagy bank kis hivatalnokát ekkor Schaffernak hívták. Annak a rettenetes élménynek emléke, amelyet a hivatalban átélt, egyre kísértett agyában, de Schaffer ennek az emlékeknek csak jó oldalát akarta látni és szinte babonából, mintegy oltalmazó és védő talizmánként a Schaffer nevet felcserélte a Jóljárt vezetéknévvel.

Biztonságérzete azonban a rablótámadás után, amikor a Halál milliméternyire süvített el mellette, megrendült. Ugy érezte, hogy ő csak vendégként van itt, ebben az életben, családot nem mert alapítani: ha beteljesedik rajta a fájum, csak őt egyedül érje a csapás. 1914-ben a többiekkel együtt Jóljárt is bevonult. Négy esztendő alatt nem egy golyó süvített el mellette, a talizmán azonban bevált, a Jóljárt név jól szolgálta gazdáját. A béke éveinek beköszöntése után a banktisztviselő újból elfoglalta hivatali székét és talán csak néha rémlett fel agyában az 1913-as emlék, amikor valamelyik okmányra aláírta a nevét: Jóljárt.

Három esztendővel ezelőtt, mintha az 1913-as jelenet megelevenedett volna. Egy Ondi Sándor nevű husz éves munkanélküli követett el több társával revolveres merényletet a bankfiók ellen. Jóljárt másodszor is jól járt, megmenekült. Ondi Sándort pedig a statáriális bíróság halálra ítélte.

Az agglégény, akinek egyetlen hozzátartozója vidéken lakó édesanyja volt, ekkor balesetbiztosítást kötött huszezer pengőre.

Ez a kötvény most — a harmadik támadás után — esedékes. A kedvezményezett özvegy, Schafferné, a biztosított: Jóljárt Géza volt, a kötvényt pedig a Sors számította le...

IDÓPROGNÓZIS: Északnyugati szél, több helyen eső, keleten és a hegyeken havazás, néhány helyen éjjeli ködképződés. A hőmérséklet alig változik, a síkságon olvadási pont körül marad, a hegyeken néhány ponttal alatta.

10. száraz bűkk, cser és gyertyán tűzifát

alkalmi olcsó árban vásárolhat

AUFRICHT- fatelepén, Cal. Viol. 1-2. Tel. 69. 216

— Az osztrák pénzügyminiszter Prágába utazott. Bécsből jelentik: Buresch dr. osztrák pénzügyminiszter holnap reggel Taborba utazik. Benes dr. csehszlovák külügyminiszter látogatására. Az utazás folytatása azoknak a látogatásoknak, amelyek az osztrák pénzügyminiszter Londonban, Párisban és Rómában tett és amelyek során köszönetet mondott illetékes személyeknek az osztrák átváltási kölcsön körül tanúsított előzékenységükről.

— **UCCAI HARCOK A SAAR-VIDÉKEN.** Saarbrückenből jelentik: A mai Saar-vidéki állapotok fenntartását kívánó 25 kommunista a nyílt uccán megtámadta a német front embereit és több lövést tett rájuk. Az egyik horogkeresztű haslövést szenvedett és életveszélyes állapotban a kórházba szállították. A másik lábszárlövést kapott. Három kommunistát letartóztattak, a többi azonban elmenekült. Hasonló összeütközésre került sor Ludweilerben is, ahol a munkásság 9 lövést adott le, de sebesülés nem történt.

— Meghosszabbították az autódó-hátralékosok fizetési határidejét. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium február elsejéig meghosszabbította a hátralékos autódó befizetésének határidejét.

— **Főtárgyalás a Lindbergh-bébi meggyilkolása ügyében.** New-Yorkból jelentik: A Newyorki államban levő Plimenson városkában nagy érdeklődés mellett ma nyitották meg a Lindbergh-bébi elrablásával vádolt Hautmann bűnügyének főtárgyalását. A tárgyalásra 200 tanút idézett meg a bíróság, de a védelem újabb tanúk beidézését fogja kérni.

— **Vasuti baleset, téves váltoállítás miatt.** Constantából jelentik: A Carmen Sylva—Constanta közötti vonalon egy személyvonat összeütközött az Unirea-társaság egyik petroleum-szerelvényével. Megállapítást nyert, hogy a balesetet, amelynek következtében több vasuti kocsi kiugrott a pályatestről és súlyosan megrongálódott, téves váltoállítás okozta. Több könnyebb sebesülés történt. A vétkes váltoort letartóztatták.

Száraz Szilveszter

Az idek, illetőleg az 1934-es Szilveszter szárazabban sikerült, mint az 1933-as. Egész éjszaka forgalmasak voltak az uccák, a mozik, a színház, kávéházak, bárók, klubok zsufolásig tömve voltak — azonban az anyagi haszon jóval a tavalyi alatt maradt. Jókedv volt, hangulat volt, derék üzletemberek, magasrangú tisztviselők, komoly cégvezetők fején piros, kék, rózsaszínű fezek tarkállottak, amint vidáman köszöntötték az újévet; csak éppen a mulatság legfőbb kellékét hanyagolták el, az ivást... Panaszokdnak a kávéosok, vendéglősök, de olyan optimista mindegyik, hogy a rossz Szilvesztert mind az öreg 1934-nek rójják fel, nem pedig az ifju 1935-nek, mert ebben az esztendőben nagyon biznak. Biztosra veszik, hogy ez az az év, amely őket „kihuzza a vízből”, mert állítólag már nyakig sülyedtek le. Nehezen lehet az elmúlt Szilvesztert számokba összegyűjteni. A „Dacia” kávéházban 200 üveg bort ittak meg és mindössze 13 üveg pezsgőt. A „Palace”-ban a bor elérte a „Dacia” számát, de a pezsgő itt jobban fogyott, mert 30 üveg kelt el: de mi ez a tavalyi 80 üveg pezsgőhöz képest, ami egyedül a Dacia-ban fogyott el? A „Vadászkürt”-ben 14 üveg pezsgőt ittak a mulatnivalyók és negyvenkét borosüveg ürült ki reggelig. Ugyanílyan az arány a többi helyiségekben is: nagy forgalom, kis haszon... A legjobban a színház járt, ahol a maximum-bevételt érték el.

— **Aki azért gyilkolt harmadszor, hogy megmeneküljön a halálbüntetéstől.** Lüttichből jelentik: Feltűnést keltő gyilkossági ügyvel foglalkozik most az itteni esküdtszék. A vádlottak padján egy Danse nevű szélhámos ül, aki éveken át Párisban élt. A szélhámos nemrégiben meggyilkolta Párisban barátnőjét és annak anyját, majd repülőgépen Belgiumba szökött. Brüsszelben aztán újabb gyilkosságot követett el. Felkereste Hautkatholikus lelkészt, aki valaha gyóntatója volt. Gyónás közben meggyilkolta a papot, majd önként jelentkezett a rendőrségen. Így került a lüttichi esküdtek elé. A főtárgyaláson elmondta, hogy ezt a harmadik gyilkosságot csupán azért követte el, hogy Belgiumban állítsák bíróság elé, ahol tudvalevőleg nincs halálbüntetés.

— **Akinek gyakran fáj a gyomra, bélműködése renyhe, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehéressárga, étvágya megcsappant, annak a természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar szabályozza a székletét, rendbehozza az emésztését, élénkíti a vérkeringését és jó közérzetet teremt.** Kórházi bizonyítványok tanúsítják, hogy a Ferenc József viz biztos és kellemes hatása következtében — kiváltképp ülőfoglalkozásnál — állandó használatra rendkívül alkalmas.

— **Husz év múlva fogtak el egy olasz banditát.** Palermóból jelentik: A hatóságok elfogták Caliotót, a hírhedt szicíliai banditát. A háboru előtt Caliotó mintegy négy éven át tartotta rémületben Szicília egész lakosságát. A bandita azután Amerikába menekült és így nem tudták kézrekeríteni. Husz évig élt odakint és most hazajött, mert azt hitte, hogy már elfeledkeztek tetteiről. A bandita azonban tévedett, mert ahogy partraszállt, Sziciliában elfogták a rendőrség emberei.

— **Felhívás a nyugdíjasokhoz.** Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya felhívja azon nyugdíjasokat, akiknek nyugdíjkönyvében már nincs szelvény, hogy még e hét folyamán haladéktalanul jelentkezzenek. Hozzák magukkal a régi nyugdíjkönyvet, valamint 12 lejt és ennek ellenében megkapják új nyugdíjkönyvüket. — Ugyancsak a nyugdíjosztály közli, hogy néhai dr. Felter Imre buteni-i körorvos feleségének nyugdíjosultságát elismerték, így tehát az özvegy minél előbb jelentkezzen a pénzügyigazgatóságon.

Az aradi Magyar Párt újévi tisztelegő küldöttsége dr. Parecz Bélánál

Mint minden esztendőben, úgy ez év január hó 1-én, újév napján is, felkereste a Magyar Párt vezetősége vezérét, dr. Parecz Bélát, aki az elhunyt nagynevű elnök, dr. Barabás Béla halála óta mint helyettes elnök vezeti a párt ügyeit, hogy köszöntse őt az újesztendő alkalmából. Az üdvözlők megbízásából dr. Nagy Sándor alelnök tartotta meg nagyhatású beszédét.

Dr. Nagy Sándor gyönyörűen felépített beszédében mindenképp elött az elhunyt dr. Barabás Bélának emlékével foglalkozott. Példaképpen állította őt azon magyarok közé, kik bölcsességükkel, előrelátásukkal, kötelességtudásukkal és legszentebb benső meggyőződésükkel minden igaz magyar ügyért harcoltak egy életöltön át, egészen a patriáchiális korig. Nem volt semmi sok neki, nem volt semmi sem fáradságos, ha magyarságért kellett valamit tennie.

— Te, édes barátom — folytatta dr. Nagy Sándor — ki a legsúlyosabb időben vállaltad magadra magyarságunk kérésére az elnökhelyettesítési terhet, ki szeretetünket és bizalmunkat bírod arra nézve, hogy dr. Barabás Béla nyomdokain haladhass, mert önzetlenséged, mellyel ezt a nagy feladatot végzed, önértetted, mellyel szembeállasz minden akadállyal, hogy törvényadta jogainkat érvényesíthesd magyarságunk érdekében. Bizunk benned, hogy értékes kvalitásaidal, tespedtségédből, elfásultságából felrögzöd magyarságunkat és a minden oldalról felkinált hamis igérettel szemben visszatértesd őket a mi nagy magyar családunkhoz. Hiszünk, hogy meggyőző beszédeiddel, amellyel a megyei szervezési munkákat láttad el, új hitet öntesz a csüggedőkbe, új reményt nyújtasz azokba, kik magyarságunkkal szemben már-már elveszítették kötelességtudásukat. Ezeket az érzéseket átáthva köszöntünk ez újesztendő alkalmából s további munkádhoz erőt, kitartást kívánunk, s boldogságot szeretett kedves családodnak.

Dr. Nagy Sándor beszéde mély hatást gyakorolt az üdvözlőkre és az üdvözlöttre egyaránt. Dr. Parecz Béla gondolatokban gazdag válaszában felelt dr. Nagy Sándor beszédére.

— Kedves barátaim — mondotta — tudjátok igen jól, hogy az elhunyt vezérnek, dr. Barabás Bélának elköltözésével nem szívesen vállaltam azt a tisztelet, melyet ő olyan maradék nélkül töltött be. Tudatában vagyok annak is, hogy nem hasonlíthatom magam össze egy Barabás Bélával, kinek politikai multja nemcsak itt, de messze külföldön is közbecsült és ismert volt, kinek tekintélye nemcsak koránál, hanem tudásánál, nagy tapasztalatánál fogva is mindnyájunk előtt a legnagyobb tiszteletet váltotta ki és törhetetlen ragaszkodást jelentett számunkra az ő személye. Ha azonban mégis vállalkoztam arra a tisztségre, mellyel bizalmatok és szeretetek akkor kitüntetett és amelynek most is őszintén adok kifejezést, tettem és teszem azt azért, mert magyarságunknak szüksége van egységes vezetésre,

— Addig tehát, míg mögöttem érzem a ti bizalmatokat, a ti segítő munkátokat, fáradságot nem ismerő munkával látom el a magyar kötelesség által reám rótt feladatot és megteszek mindent, mit magyarságunk érdekében és mindenkor az alkotmányos keretek között megtehetek és meg kell tennem. Magyarságunk egy rétege még mindig az üres ígéretek kísértésének van kitéve és ezért nélkülözzük őket körünkben, míg másik rétege akár opporunitásból vagy egyéb érdekek-nél fogja tartja magát távol a mi nagy összességünkötől. Fel kell világosítanunk őket tévedéseikről és meggyőzni őket arról, hogy helyük csak ott lehet, ahová valók, vagyis a nagy magyar egységben, melyet távolmaradásukkal csak gyengítenek, míg összefogásukkal tekintélyessé növelik azt, kifelé éppen úgy, mint befelé. Ha nem volnánk egy hatalmas táborba tömörülve, akkor erőnk szétforgácsolódna és elvesznénk a többség tengerében. Igenis együtt a helyünk jobban, rosszban és én ígérem, hogy ebben a jóban és rosszban mindég veletek leszek és értetek fogok küzdeni, dolgozni egy jobb újesztendő reményében.

Szünni nem akaró éljenzés tartalmazta a beszédet, amely után a ház szeretetreméltó asszonya megvendégelte az üdvözlőket.

— **Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

ANGEL: Piața Catedral.

OMESCU: Bulevardul Regina Maria.

KESZTENBAUM: Str. Ghîba Birta.

Elcsufította és ruttá tetovált a filmsztár-feleségét a féltékeny hindu

Indiából jelentés érkezett egy véres rabló-támadásról, amely voltaképpen egy valamikor híres filmszínész tragédiájának utolsó felvonását jelenti.

Két évvel ezelőtt feltűnt az egyik orosz filmrendezőnek a 18 éves Helene Orkov rendkívül szépnéje. A rendező szerződtette a leányt egy film főszerepére. Delhiben, India varázslatos városában kezdték meg a filmfelvételeket 1932. májusában.

Amikor a felvételek elkészültek, hirtelen eltűnt a sztár.

Az orosz filmexpedíció azt hitte, valami merénylet történt, de csakhamar meggyőződtek róla, hogy egészen más oka van Helene Orkov eltűnésének. A leány levelet hagyott hátra a szállodában, melyben bejelentette, hogy beleszeretett egy Tihane nevű hindu aranyműves fiába. Mivel a fiu szülei elleneztek a házasságot, a fiatalok elhatározták, hogy megszöknek és Amerikában telepednek le.

Igy is történt. A fiatal pár Los Angeles közelében, Moreban magányos villát vásárolt és ott élt. A fiatalok gyakran bejártak Los Angelesbe is, ahol ugyanugy megcsodálták a fiatal asszony szépségét, mint Oroszországban. Kiderült az is, hogy

a hindu rettentően féltékeny a szép asszonyra.

Nyilvános helyeken is gyakran rendezett kellemetlen jeleneteket, de az asszony, aki nagyon szerette férjét, mindent eltűrt. Néhány héttel a különböző féltékenységi jelenetek után, hirtelen nem mutatkozott többé a fiatal pár sehhol sem és ha felhívták őket telefonon, nem adtak választ. Nem sokkal azután jelentkezett a rendőrségen egy szállító, aki elmondta, hogy

amint elhaladt a magános villa előtt, ségélykiáltásokat hallott.

O Magyar futbalcsapatok eredményei. Budapestről jelentik: A turauton lévő magyar csapatok mérkőzéseinek eredményei a következők: Ferencváros—FC Porto 2:1 (2:0). Az Újpest—Herkules vándorcsoportja későn és fáradtan állt ki Alicanteban az ottani válogatott csapattal és az eredmény 1:0 a magyar játékosok javára. Lissabonban a Bocskai csapata a Bemcica csapata ellen 4:3 (2:3) arányú győzelmet aratott.

— Az Aradi Kereskedők Takarékos és Hitelintézete a múlt év folyamán az Aradi Általános Takarékpénztárba olvadt be, aminek folytán az Aradi Kereskedők Takarékos és Hitelintézete huszonhetedik évtársulatába jegyzett és befizetett évtársulati hetibetétek összegét és azok kamatrészesedését az Aradi Általános Takarékpénztár fizeti ki. A ki fizetés ez év január 5-ével kezdődik. A megnyilatkozott érdeklődésre való tekintettel, a kis tőkék gyűjtését és a rendszeres takarékoságot minél szélesebb körben lehetővé teendő, az Aradi Általános Takarékpénztár a fuzionált Aradi Kereskedők Takarékos és Hitelintézete jól bevált üzletágát, az évtársulati takarékbetéteket továbbra is fentartja. Az ez év elejétől megnyílt új évtársulatba már most be lehet lépni. Egy új hetibetét öt éven át teljesítendő heti befizetésekkel jár, amelynek legkisebb összege heti 10 lej. Öt év elteltével 10 lej befizetés mellett tőke és kamatban minimálisan 2925 lej fizettetik ki. Védők a bank postabefizetési lapja útján teljesíthetik heti, illetőleg havi befizetéseiket. Az évtársulati betétekre vonatkozólag az intézet pénztára készséggel ad mindennemű felvilágosítást. 118

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes Ferenc József keserűviz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez.

Modern háló- és ebédlő-butorokat

a legjobb kivitelben kedvező áron vásárolhat:

BUTORÜZLET Str. Brancovici 1.
(v. Földes-palota)
Butorüzem: Calea Saguna 184. 5218

A rendőrök ki is mentek és mivel senki sem adott választ, feltörték a villa ajtaját. A hálószobában borzalmas látvány fogadta őket.

Az ágyban billincsekbe verve fekiúdt Tihane felesége. Gyönyörű arca a felismerhetetlenségig el volt csufítva, tele fekete, kék és vörös foltokkal.

Az orvosok megállapították, hogy tetoválás révén csufították el a nőt. Az asszonyt beszállították a kórházba, ahol néhány napi ápolás után annyira magához tért, hogy elmondhatta tragédiáját.

Amikor a legutóbbi kínos jelenetek után hazaértek, férje bezárta a pincébe. Elbocsátotta villa egész személyzetét és csak vizet és kenyeret adott neki. Két hét múlva aztán felhozta feleségét a lakásba, letérdelt előtte és megfogadta, hogy soha életében nem lesz többé féltékeny. Egyben bocsánatot kért mindazért, amit vele tett. Eközben újabb nézeteltérés támadt és a nő csak arra emlékezett, hogy

elvesztette eszméletét, majd mikor magához tért, borzalmas fájdalmak kínozták és meg volt bilincselve.

Különösen az arca fájt nagyon. Férje bosszút állt rajta, elkábította, elcsufította, megbilincselte és azután eltűnt.

Néhány hónap múlva teljesen felépült Helene Orkov és elhatározta, hogy férjéhez utazik Indiába. Hiába figyelmeztették és intették, az asszony nem hallgatott senkire. Férjét végül is megtalálta, de a napokban azután tragikus módon fejeződött be a különös történet. Az egykori filmsztár

férjével együtt autókiránduláson vett részt és amikor az afgán határ közelébe értek, rablóhorda támadta meg őket. Mindkettőjüket meggyilkolták a rablók.

Helene Orkov szinte csodálatos hűségének esett áldozatul.

— Állir Pilsudszky betegségről. Londonból jelentik: A Reuter-iroda varsói tudósítója megcáfolja az Ewening Standard híreit, mely szerint:

PILSUDSZKY.

Pilsudszky marsall súlyos beteg. Az ősz lengyel államfő egészséges.

— Asszonyom, ügyeljen, hogy lába formás maradjon, viseljen otthon gummiharisnyát. Legolcsóbban beszerezhető a Salvator-cégnél. P. Avram Iancu 21. 5226

— A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj-egyesület vezetősége értesíti tagjait, hogy a nyugdíjhátralék kifizetése végett a Casa Autonoma CFR vezérigazgatójához küldönc útján memorandumot küldtünk, kérve annak sürgős kifizetését. Egyben figyelmeztetjük tagjainkat, hogy a népesedési hivatal utasítása szerint a sárga személyazonossági igazolvány (Buletin de inscriere Model No. 2.) csak három (3) évig érvényes a kiállítás naptól számítva. Ezen személyazonossági igazolványt köteles minden állampolgár, sőt az idegenek is, kiváltani, aki 16. életévét betöltötte. Egy igazolvány csak egy személyre szól és a következő díj fizetendő: 10 lej kiállítás, 20 lej munkanélküliek részére és 9.50 lej bélyeg, összesen 39.50 lej. Ezen igazolvány minden évben a népesedési hivatal által láttaozandó. Az elnökség.

mindenfelől

Gyémántba kötött karácsonyi verset küldött a pápának a mohamedán fejedelem-költő

Többször irtunk már a világ legazdagabb költőjéről, a haiderabadi nizámról (fejedelem). A dugszdag mohamedán indiai uralkodó most rész verset irt: hatalmas arabnyelvű odában emlékezett meg a kereszténység nagy ünnepéről, karácsonyról. 50.000 példányban sokszorosította ezt a verset és ingyen szétosztogatta országának keresztény lakosai között. A haiderabadi keresztény kisebbség az idén karácsonykor kapott először munkaszünetet. A nizam koriátolt példányszámu luxus-kötetet is nyomtatott a versből. Biborszinü selyembe kötötte és aranyozott lapokra nyomatta a verset, melyben, mint mohamedán, tisztelettel és szeretettel hajlik meg a kereszténység előtt. A diszes példányokat néhány európai egyetemnek és könyvtárnak küldi el az indiai fejedelem, egy példányt pedig, melynek kötését gyémántokkal rakatja ki, a pápának küldi el hódolatjeljes dedikációval.

A fejedelmi költőnek 14 millió alattvalója és körülbelül 100 millió font vagyona van.

Három év múlva kiderül:

van-e élet a Marson

A világ legnagyobb csillagvizsgáló látcsöve készül a Newyork állambeli Coming egyik gyárában. Az óriás teleszkóp egyelőre 20 tonna félig olvasztott üvegből áll. Ha a hatalmas üvegtömb kihül, kész lesz minden idők legerősebb csillagvizsgáló készüléke. Egymillió szem erősségének felel meg a teleszkóp. Egy kaliforniai hegy tetején építendő új csillagvizsgáló intézetben fogják elhelyezni. Ötmillió dollárba kerül a készülék. A ma még forró és félig folyékony üvegtömb kihüléséhez tíz hónap kell, akkor azután a szakmunkások megkezdik a lencse kifaragását. Ez három évig fog tartani. 1939-ben kezdheti meg munkáját az új teleszkóp. Olyan erős lesz, hogy például a Mars bolygó egészen közel lesz hozzánk, ha belenézünk. Ennek a csodálatos készüléknek a segítségével megoldódik végre a Mars-lakók kérdésének rejtélye. Olyan tisztán láthatóvá válik majd a Mars felülete, hogy tisztán megállapíthatjuk: valóban mesterséges csatornák húzódnak-e a Mars földfelületén. Kétezermillió olyan csillagot vizsgálhatnak majd meg a tudósok az óriás teleszkóppal, amelyet eddig a legerősebb készülék sem tudott láthatóvá tenni. Einstein relativitás-elméletének végső igazolása vagy cáfolata is ezen a látcsövön mulik.

Nagy a gyász Genfben: meghalt

„Jerry”, a Népszövetség verebe

A Sunday Times genfi jelentése szerint nagy a gyász a népszövetség köreiből. A minap ugyanis megtalálták a nagyteremben „Jerry” veréb csöppnyi holttestét. Jerry veréb nagy személyiség volt Genfben, amelyet mindenki ismert. Ő volt a népszövetség verebe. Nem tudni mimódon, valahogy betévedt a népszövetség termeibe és azután — ottmaradt. Ugylátszik megtersezt neki a nemzetek szövetsége épületében uralkodó béke hangulat. Jerry verebet Európa összes államférfiai ismerték és becsülték. Ha farasztó tanácskozásai után összegyűltek a büffében, a legkiválóbb miniszterelnökök és külügyminiszterek sem feledkeztek meg arról a kötelességükről, hogy Jerryt meg kell etetni. Jerry veréb így azután résztvett például a végnélküli leszerelési konferencián is. Nem lehetetlen, hogy az utóbbi események izgalmi viselték annyira csöppnyi szívét, hogy a minap reggel holtan találták meg a népszövetségi terem padlóján.

URANIA

MA, osütörtökön 3, 5, 7¼, 9¼ órák

Stan és Bran

legújabb, legszonzáció-abb vagy kacagató sláger-bohózata.

**A SIVATAG
FIAI**

Jön: Ezt a férfit akarom

SPORT KÖZLÖNY

Románia válogatott csapata katasztrófális vereséget szenvedett a Balkán Kupa döntőjében

Bulgária rávert a favorit görögökre — Jugoszlávia nyerte a Kupát

Amitől a román sport közvéleménye félt — bekövetkezett. A román válogatott csapat, amelynek összeállítását a fejtelenség jellemezte és amely kellő előkészület nélkül volt kénytelen Athénben kiállni, súlyos vereséget szenvedett a jugoszláv válogatottól. Ezek után remélhető, hogy azok, illetve az, akinek hozzá nem értése a balsiker kétségtelen okozója, levonja a konzekvenciákat és átengedi a válogatás hálátlan mesterségét másoknak, hozzáértőbbeknek.

A mérkőzés egyébként a jugoszlávok megérdemelt győzelmét hozta,

mert úgy a fedezetsoruk, de főképpen a támadókvintettjük lényegében jobb volt az irányító nélküli román formációknál. A döntő jelleget megkezdte előtt a bulgár válogatott szerzett nagy meglepetést: legyőzte a favorit görögöket, teljesen reális körülmények között. Mindkét mérkőzésen egyébként verekedés volt, a kapusokkal volt a baj, de míg a görög kapus a mérkőzés bíróját verte meg, addig a szerb kapust, Dobai megboxolásáért a közönség hagyta helyben. A Kupa végleges állása a következő:

1. Jugoszlávia	3	2	—	1	9	5	4
2. Görögország	3	1	1	1	5	5	3
3. Románia	3	1	1	1	5	8	3
4. Bulgária	3	1	—	2	7	8	2

Beszámolónk a két meccsről az alábbi:

Jugoszlávia—Románia 4:0 (2:0)

Hogio pulos görög bírójára a következő összeállításban álltak fel a csapatok: Jugoszlávia: Culic (Bratic) — Mitkovic, Matosic — Marusic, Gayer, Lechner — Tirnanic, Marjanovic, Tomasevic, Petrás, Zecevic. Románia: Zombory — Sucitulescu, Albu — Robe, Juhász, Demetrovici — Bindea, Kovács, Chiroiu, Bodola, Dobai.

A román csapat kezdi a játékot, de a jugoszlávok veszik át a meccs irányítását és

már a 10. percben gólt érnek el Tirnanic révén. Két perc múlva Culic kapus egy korner-rugásnál megboxolja a fejelni akaró Dobait, aki összeesik, mire a pályára rohanó nézők a kapust annyira összeverik, hogy a jugoszlávok kénytelenek a tartalékkapus Braticot beállítani. A jugoszlávok további támadásai a 34. percben hoznak eredményt: Tirnanic beadását Marjanovic értékesíti (2:0). Szünet után a román csapat némileg javul, de csak a mezőnyben, mert a kapu előtt alig esik lövés. Lassan ismét feljönnek a szerbek és a 15. percben Tomasevic éles lövése Zombory elnézése következtében a lécről pattan a hálóba (3:0). A román csapat most inkább védekezik és csak itt-ott vezet néhány támadást Dobai révén, de a szélső beadásait nincs aki kihasználja. A 37. percben Marjanovic révén érik el a jugoszlávok utolsó góljukat (4:0). A győztes csapat nagy lelkesedésén kívül igen jól is játszott. A védelem lelke Mitkovic, a halvesor egyenletesen, pompásan játszott, legjobbja Gayer, míg a támadósorban a Tirnanic—Marjanovic—Tomasevic jobbszárny volt kitűnő. A román válogatottban a védelem bizonytalan volt, a halvesor szürkén játszott, a csatársor pedig tologatásban élte ki magát. Egyénileg Albu, Juhász és Dobai érdemelnek dícséretet.

Bulgária—Görögország 2:1 (1:0)

A meccs nagy meglepetésre a bulgárok fölénye jegyében folyt le és a görögök csak szerencséjüknek köszönhetik, hogy nem nagyobb arányú vereséget szenvedtek. A féldíj egyetlen gólját egy perccel szünet előtt, Raifailoff szerezte. Szünet után a 6. percben Vazos egyenlített, de a 37. percben Todorof góljával győznek a bulgárok. A szünetben Grameticopolus görög kapus a bírót megverte, meccs után pedig a közönség a bulgárokat. Bíró: Vasielevici.

Varjassy és Bugarin nyújtották a legjobb teljesítményeket a Gloria, illetve az AMEFA csapatában

A Glóriában 14, az AMEFA-ban 19 játékos szerepelt az öt utolsó őszi aradi meccsen

A nemzeti bajnokság őszi fordulójának utolsó periódusában, az aradi mérkőzéseken, osztályoztuk a játékosok teljesítményeit és az egyes játékosoknak adott kalkulus összessége adta a csapat összteljesítményét. A két aradi ligacsapatra 5—5 aradi meccs jutott és így teljesítményeik parallel elbírálnak.

Az aradi csapatok szereplése a tabellán bizony nem a legszebb: a Gloria a 8-ik, az AMEFA pedig a 12-ik (utolsó) helyen fekszik

és ezeket a dicstelen pozíciókat az oly gyakran emlegetett balszerencse mellett, igen nagy részben a nyújtott gyenge teljesítményeknek köszönhetik. A Gloria csapata még helyenként kiélezett jó kondíciójával és küzdeniakarásával, de az AMEFA-nak ez a két erénye sem volt meg.

A hetenkénti osztályzatok alapján az 5—5 meccsről statisztikát készítettünk és eszerint a Gloria az 5 meccsen 14, az AMEFA pedig 19 játékost szerepeltetett. A Glóriában a védelmi formáció, valamint a fedezetsor változatlanul játszott, a csatársor belső triójában volt csupán három izben változás: a sérült Dobra helyett Tudor ugrott be, kétszer pedig Barbu helyett Alimannal, Marianut helyett Federral kísérleteztek.

Az AMEFA-ban az öt utolsó aradi mérkőzésen csupán Bugarin kapus és Csajka hátvéd szerepeltek végig ugyanazon a poszton, kívülük csak Kovács és Cucula játszottak mind az öt meccsen, de ők már váltott posztokon (Kovács balszélső, oldal- és centerhalf, Cucula pedig jobbszélső és jobbösszekötő).

A Glóriában a legjobb összteljesítményt Varjassy adta,

de Husztik, Bosnyák, Dobra és Igna is jó átlagot nyújtottak. Az AMEFA-ban Bugarin kapus vezet, aki csak az utolsó meccsen volt gyenge, mögötte Csajka, Cucula, majd Blaskovits következnek. Alább adjuk a két csapat által elért „átlag-osztályzatokat“.

Gloria:	AMEFA:	
Varjassy	8.— Bugarin	7.80
Husztik	7.80 Csajka, Cucula	7.40
Bosnyák	7.40 Blaskovits	7.—
Dobra	7.25 Gömöri	6.66
Igna	7.20 Dvorzsák	6.50
Ökrös, Faur	7.— Reinhardt, Reinholz	6.33
Barbu	6.75 Kovács	6.20
Pecican	6.40 Tóth	6.—
Marianut	6.25 Gerold, Grosz, Szinder,	
Mercea	6.20 Tolán	5.—
Tudor	6.— Karabell	4.66
Aliman	5.— Lingurár, Podrusek	4.50
Fodor	4.— Magold, Szurdi	4.—

Azt suttogják,

hogy egyik aradi nagycsapat játékosai közül egynéhányan alaposan visszaélnék azzal, hogy vezetőségük január 20-ig szabadságot adott nekik. Egyesek az alkoholban keresnek „vigasztalást“, mások pedig verekedéseket inszenálnak és így kívánják „sportszenvédélyeiket“ kiélni. Elégge el nem ítélték a jelenlegi helyzet és az egyesület vezetőségének erélyes fellépésére van szükség, mert ha most — amikor ezek a jelenségek még elszigetelten jelentkeznek, — gátat nem vetnek a kiboruló szenvédélyeknek, úgy a tavaszi szezonban futballcsapat helyett, egy züllött társaság fogja a bajnoki meccseket megvívni és hogy milyen sikerrel, az elképzelhető. Erélyes és gyors intézkedést kér, sőt követel az aradi sportközvélemény.

O Az Intelegera közgyűlése. Az Intelegera sportklub, amelynek futballcsapata az elsőosztályú bajnokságban kitűnően szerepel, január 13-ikán délelőtt 10 órakor tartja rendezési közgyűlését klubhelyiségében (Str. Petru Rares).

O Külföldi turaeredmények. Zürich: Greshoppers, Young Fellows kombinált—Hungária 6:2 (4:1). — Milánó: Ambrosiana—Admira 4:2 (4:0). — Ancona: Anconitana—Budapest „11“ 2:1 (1:1). — Lugano: FC Lugano—Rapallo 3:1 (3:0). — Genova: Hakoah (Bécs)—Sempierdarena 1:1 (0:0). — Palermo: FC Palermo—III. kerület 4:1 (3:0).

Kereskedelmi rendőrséget állít fel a kormány

Milyen esetekben érvénytelenek a behozatali kvóták?

BUCURESTIBŐL jelentik: Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium ma a következő közleményt hozta nyilvánosságra: A külkereskedelmi hivatalnál jelenleg beiktatott, kontingentált beviteli kvóták megsemmisülnek, ha a következő kategóriákba eső iparosok és kereskedők tulajdonát képezik:

1. Bebizonyosodott módon nem saját számukra importálnak.

2. Megállapítást nyert, hogy az importált áruk eladási árát emelték, anélkül, hogy értesítették volna az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumot és megindokolták volna lépésüket.

3. Azon esetben, ha olyanokról van szó, akikről kiderült, hogy hamis értékeket jelentettek be a kontingentálási deklarációk letételénél, vagy a tényeknek meg nem felelő számlákat használtak fel.

4. Abban az esetben, ha olyanokról van szó, akikről a bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a nekik jogosult beviteli kvótákat meghaladó behozatalra szereztek engedélyt. Ezeknek beviteli kvótáit nem semmisítik meg, ha 1935. január 15-ig saját maguk közlik a külkereskedelmi hivattal, hogy a szokásosnál nagyobb kvóta felett rendelkeznek.

A közlemény egyébként bejelenti, hogy a kormány kereskedelmi rendőrséget állít fel.

Modern nő

csak a 4691

MODERN-szalónban

Str. Eminescu 8. dolgoztat.

Próbálja meg és meggyőződést szerez elsőrendű munkánkról és utólérhetetlenül **olesó árainkról!**

Gyermekek és babaruhák készen és megrendelésre

Nagy újévi vásár!

A magyarság súlyos sérelmeit tárták fel a gheorgheni-i nagygyűlésen

Pál Gábor, Willer József és Gyárfás Elemér,
a magyarság képviselői

„Több, mint ezeréves történelmi multtal rendelkező székely nemzet leszármazottjai vagyunk és azok is maradunk...”

Gheorgheni-ből jelentik: Rég nem látott tömegekben vonult fel a gheorgheni-i székelység az ipartestület székházához, ahol a Magyar Párt ottani tagozata tisztújító közgyűlést tartott.

Dr. Pál Gábor képviselő, megyei tagozati elnök megnyitó beszéde keretében vette bonckés alá a helyzetet. Hangsúlyozta, hogy az egyre ijesztőbben kezelt iskolakérdések mellett hangtalanul elmenni lehetetlenség.

A harci eszközök megszámlálhatatlan sokaságát használták fel a magyar iskolák ellen. Egyik eszközt itt próbálták ki. *Chindea* itteni gimnáziumi igazgató könyvet írt az „Elmagyarosított Székelyföld” címen. Ebben az András, Katona, Deák, Tódor, Baricz, Bogdán, Kozma stb. tősgyökeres székely neveket román származásuaknak tüntette fel. Ez a könyv ott fekszik a közoktatásügyi miniszter, államtitkár és vezérfelügyelők asztalain s alapul szolgál a közepkört meghazudtoló névelmezésekhez.

— Ezzel szemben le kell szögeznünk — hangsúlyozta Pál dr. emelt hangon — hogy mi a több mint ezeréves történelmi multtal rendelkező székely nemzet leszármazottjai vagyunk és maradunk. Tiltakozunk az ilyen elbánás ellen. Tiltakozunk, mert nemzeti hovatartozásunkat rajtunk kívül senki, semmiféle törvénnyel meg nem szabhatja.

A békeszerződésekben Románia kötelezettségét vállalt, hogy az erdélyi székelység és szárszág részére iskolai önkormányzatot létesít. Erről a jogáról a székelység soha le nem mondott. Napirenden tartja és követeli. Téves tehát az a felfogás, hogy elejtették, viszont tévednek azok is, akik azt hiszik, hogy a felekezeti iskolák helyzetét gyöngítene az autonómia.

Katonai előképzés, rokkant és más közérdekű kérdések után

a csendőri erőszakosságok ellen tiltakozik.

Hangsúlyozza, hogy minisztereken át minden elképzelhető fórumot végigjártak az ügyben. Kéri a lakosságot, hogy a rendfenntartó közegekkel szemben őrizze meg józan magatartását s ezzel az égető kérdésnek eredményes elintézését.

— Józanon kell viselkedni, a mai kétségbeejtő időkhöz méltóan. Legyen vége az átkos torzsalkodásnak. Falvaink tele vannak a bosszúállás vágyával. Egyenlenségek dulják a községek életét. Közös front helyett egymással szemben állanak. Sőt akadnak székely községi tanácsok, akik a hatalmasoknak kedveskednek a lakosság bérére.

Beszéde végén felteszi a kérdést, miért rosszabbodnak életlehetőségeink? Felel is:

a román pártok által kifejtett fékevesztett agitációk közprédává dobják a többség elé a kisebbségi népeket.

Minden bajt az ő vállukra hárítanak. Betevő falatjuk eivételét ígérk a mandátumot jelentő szavazatokért. Ehhez járul a fékevesztett sajtotúsítás. A Curentul-féle népszavazás, melynek során pap, bíró, tanár, tanító, iparos, kereskedő és gazda egyaránt a kisebbségek kitelepítését javasolják, sőt olyan is akadt, aki a magyar anyákat orvos által akarta nemzésre képtelenné tenni, hogy ily módon szüntessék meg a kisebbségek szaporodását.

Szenzációs a nagy újdonságkatalogus a Löbl-könyvtárban

Román, magyar, német újdonságok **kötetenként** is kaphatók. **havi díj 40.— lej.** 4571

Az iskolapolitika és az elhibázott gazdasági rendszer

Dr. Gyárfás Elemér történelmi jelentőségű szavakban mutat rá: mi kényszerítette a kisebbségi magyarság képviselőit az ismeretes parlamenti megnyilatkozásra. Eddigi politikánk három erős pilléren fekiadt: Románia alkotmányán, a békeszerződések kisebbségi rendelkezésein és a kisebbségi magyarság erején, melyet tagjai műveltsége, vagyona és választó tömegei képviseltek. Másfél évtizedes küzdelem után nagy megdöbbenéssel kellett megállapítani, hogy ezek az erők tulnyomó részben roskadoznak. A világszerte dühöngő nemzeti önzés, a feszült külpolitikai helyzet, alapjaiban rendítették meg kisebbségi életünket.

E hatalmas orkánnal szemben játékszernek tünnek fel azok az eszközök, melyek kisebbségi küzdelemünkben rendelkezésünkre állanak. Népünk kulturális értékeit az iskolapolitika, vagyonát az elhibázott gazdasági rendszer, a választótömegek ütőerejét az elfajult politikai harcok morzsoliák fel.

A döbbenetes szomorú jelenségek dacára hiszünk a jövőben — fejezte be. — El kell jönnie a megértésnek. Nekünk jogunk van ezen a területen élni, melyen születünk.

A mélyhatású beszéd után Madaras Sándor a jelölőbizottság jelentését terjesztette be, miszerint elnöknek dr. Gaál Alajos orvost, titkárnak dr. Mátis András ügyvédet és 80 tagu intézőbizottságot jelöltek. A közgyűlés egyhanguan tudomásul vette a jelölést és megválasztotta a jelölteket.

GOLGA VERSES KÖNYVE

kapható az

ARADI KÖZLÖNY
főkiadóhivatalában

Ára 40 lei.

— Mi nem akarunk államrendet bontani. Mi nem akarunk törvényteleniséget csinálni, de ne marják ki szájunkból a kenyeret. *Hagyjanak élni bennünket!*

— Az életérdekeiben megtámadott magyarságnak új egyöntetű magatartásra van szüksége. Aki e nehéz időkben más táborba szökik s az összesség érdekeire onnan öltöget nyelveket, annak minden idők felfogása szerint áruló a neve. Az ősi székely leszármazottaknak e viharos idők megpróbáltatásában együtt a helye. Aki tétovázik a mostani időkben, az nem méltó testvéreikhez, az önmagát ítélte halálra.

Pál Gábor dr. falrengető taps és éljenzéssel fogadott beszéde után Willer József képviselő emelkedik szólásra. Részletesen ismerteti a párt történelmi jelentőségű parlamenti nyilatkozatát. Élénk színekkel ecseteli azt a közismert tény, ahogy a parlamentben nyilatkoztak az ügygel kapcsolatosan. Szomorúan állapítja meg, hogy nincs jóakarát. Legelembb emberi igazságokat sem hajlandók meghallgatni az erőszakkal betapasztott fülek.

Ezután Gaál Tamás plébános lendületes beszéd keretében mutatott rá, hogy a megválasztottaknak az új idők között nehéz teendők vannak. Hivatalukat ne disznek, hanem komoly vállalkozásnak tekintsék. Dolgozzanak a nép és a köz érdekében.

D. Márton András 45 fiatal társa nevében indítványozza, hogy szervezzék meg a gyergyói tagozat ifjúsági szakosztályát. Beszúlettel ki akarták vennl részüket a küzdelemből. A közgyűlés határozatilag kimondja az ifjúsági tagozat felállítását és dr. Pál Gábor megyei elnököt bízza meg annak végrehajtásával.

Másodszor szökött meg

egy veszedelmes aradi katonaszökevény

Napokkal ezelőtt egy Maneas Jordache nevű 22 éves fiatalembert elfogta az aradi rendőrség. Éjszakai csendháborítást követett el és igazoltatása során kiderült, hogy szökött katona. Felkísérték a rendőrségre, de a folyosón egy észrevétlen pillanatban megszökött. Laugier ezredes, amikor tudomására jutott, hogy a szökött katonának a rendőrségről is sikerült eltűnnie, felhívta a rendőrség figyelmét arra, hogy nála van alkalmazásban a szökött katona testvérhuga és valószínű, hogy felkeresi. A detektívek lesben is állottak az ezredes marosparti villája előtt. Az ezredes gyanuja helyesnek bizonyult és az esti órákban megjelent a ház előtt Maneas Jordache. Amikor a detektívek előléptek, az elszánt ember sarkonfordult és futásnak eredt. Hosszu izgalmas hajszá után ártalmatlanná tették, felkísérték a rendőrségre és hétfőn átadták a térparancsnokságnak.

Ma ismét váratlan fordulat állott be a katonaszökevény ügyében, aki megszökött a térparancsnokságról. Egy szobát takarított és közben rosszullétet szimulált, amíg az őrzésére kirendelt katona vizért szalaadt, ő az ablakon keresztül ki ugrott az uccára és sikerült elmenekülnie. A rendőrség a katonai hatóságokkal együtt folytatja kézrekerítésére a nyomozást.

Az 1935. év legnagyobb szenzációja:
Paál Jób új riportregénye
A láthatatlan birodalom

Harmincnál több, szenzációsnál szenzációssabb
riport a világnak minden országából

1935. január 12-én Magyar Bál a Fehér Keresztben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Harc az aradi Kereskedelmi Kamaráért és a Kereskedő-Szövetség jövőjéért

Domán Sándor újévi üdvözlése és elnöki nyilatkozatai — Az Aradi Kereskedelmi Testület újéve

Az 1935. évi, nagyon jelentős fordulatokat hozó újév alkalmából, Arad kereskedői, az Aradi Kereskedelmi Testület tagjainak nagy küldöttsége, nemcsak szeretetének és elismerésének kifejezése végett kereste fel Domán Sándor elnököt otthonában, hanem mindenképp felett azért, hogy megmutassák, hogy hiánytalanul zárt sorokban állanak a vezér mögött, aki helyi és országos propagandákban és küzdelmekben egyformán reprezentatív képviselője osztályostársainak és a kereskedelem közérdekeit szolgáló intézményeknek.

Klein Sándor és Halász Dezső alelnökök vezetése mellett, az aradi kereskedelemnek legtekintélyesebb képviselői kivételesen nagy számmal keresték fel Domán Sándort. A küldöttség szónoka Faragó Rezső vezérigazgató volt. Jelen voltak a szoroson vett kereskedőkön kívül Pacuraru Brutus, a kereskedelmi kamaráé főtítkára és dr. Falus Lajos kamarai titkár, ugyancsak Szöllösi Zsigmond dr., a testület főtítkára.

Faragó Rezső üdvözlő beszéde

Faragó Rezső nagy rokonszenvvel és ismételt tapsokkal kísért beszédében, előbb annak a nagy megbecsülésnek, tiszteletnek és hála kötelező elismerésnek adott szép és meleg szavakkal kifejezést, amivel minden kereskedő és a Testület tagjai különösképpen tartoznak Domán Sándornak sok évi és a nehezedő viszonyokkal kapcsolatosan erősödő és elmélyülő elnöki munkásságáért és a közösség érdekében minden egyesnek, mindig rendelkezésére álló készségéért.

A tiszta és önzetlen közéleti ember mintaképét köszöntötte Domán Sándorban,

aki vállalta és hozzáértéssel és sikerrel végezte és végezi a mások, a közös érdek és a közérdek szolgálatát. Nem az egyénnek kitüntetése immár sok évi munkája után az elnöki tisztt, hanem az elnöki tisztnak a megbecsülése az, amikor erre Arad kereskedői Dománt választották ki. És éppen, mert így van, éppen, mert Domán Sándor elnöki tevékenysége során nem csak helyi vonatkozásban, hanem az országos mozgalmak megindítása és irányítása által is sokszorosan megmutatta, hogy az Erdély-Bánati Szövetség területén a leg-hivatottabb kereskedő, nem az ő kitüntetéséért, hanem ennek a szövetségnek a nagyon jól megfontolt érdekében,

az ő kezébe kell letenni a szövetség vezetését, az elnöki tisztt.

Neki nem diszt, hanem nehéz és áldozatos munkát jelent ez a mi kívánságunk. De a kereskedelemnek biztató erőt és a küzdelmek vállalásának a nagyobb reménységeit jelenti. Ezért Domán Sándornak vállalnia kell a neki személyileg bizonyára nem izlése szerint való harcot, azért, hogy egyéni háttérü tervekkel szemben a szövetség további megszervezése és munkássága az igazi kereskedő kezébe legyen letéve. A kereskedelmi kamarák veszedelemben vannak megint. Utolsó védőerősége a kereskedelemnek mindenképpen a helyi egyesülés és a szövetség: ezt fenn kell tartani és minden ellenkező törekvéssel szemben tiszta kereskedő védőszövetségül kell fenntartani, kereskedő elnök befolyásolatlan és értő és érző vezetése alatt.

Domán Sándor válaszolt az üdvözlésre magvas szempontokat kihangsúlyozó, nagy-

szabásu beszédben. Ennek a megnyilatkozásnak a nyilvánosság előtt kellett volna elhangzania, annyira mélyen szántó megállapítások és olyan erőteljes aktivitás hangzott ki belőle. A baráti és kartársi meleg köszöntő szavak után, élesen világította meg Domán Sándor azt a két, kereskedőket érdeklő közéleti munkát, amely az új évben mindenképp fölött elvégezendő.

Az egyik: minden elérhető megengedett eszközzel megakadályozni, hogy Arad kereskedelmi kamaráját akár megszüntessék, akár egybeolvassák a többi gazdasági vonatkozású kamarával, a mezőgazdasági és munkakamarával. Megállapította az újévi beszéd, hogy a kereskedelmi kamarákat a kereskedők tartják el az ő adószázalékaikból, nem esnek az államnak semmi terhére ezzel a majdnem egyetlen törvényes szervezetükkel. Megállapította, hogy a kereskedő-osztálynak nagy rétegkülönbségei és megosztottsága mellett a legnagyobb baja, hogy nincsen más intézménye, amelyen keresztül közvetlenül szólhatna a kormányhatóságokhoz, csak a Kamara. Akik a kamarákat megszüntetni vagy a kamara név alatt meglévő egészen ellentétes intézményeket összeolvasztani és ezzel életképtelenné tenni akarják, azoknak ott

A kereskedői szövetség ügyei aktív vezetőt kívánnak

A kereskedelem érdekeinek politikai képviselésére legkiválóbb férfiú sem alkalmas a kereskedelem szakmai és gazdasági érdekeinek a képviselésére. És erre a rendszeres munkára nem is vállalkozhatik egyéb díszes elfoglaltságai mellett.

A szövetségnek az elnökében nem diszre, hanem aktív vezetőre van szüksége.

És nem szabad az eddigi válogatot, amely az aktív elnök hiányából nőtt nagyra, újra rendszerezni az eddigi hiba megismétlésével, hogy elnök helyett, a kereskedelmi életben egész életével benne élő elnök helyett lényegében az irodai munkára hivatott főtítkár bizonytalankodjon vezetés helyett, vagy pedig folytatódjék az ismeretlen és felelőtlen kéz irányítása.

A Szövetség léte és komoly munkája fontos közérdek. Ennek a szolgálata lesz az újév második nagy feladata Domán Sándornak az ő elnöki működésében.

Pacuraru Brutus szólott ezután és igen meleg szavakkal emelte ki, hogy mennyire szükséges érték minden téren, ahol Domán a közéletben dolgozik, az a fáradhatatlan, önzetlen és mindig megfontolt, mindig csak a megvalósítható és közérdekű feladatot néző munka, amelyért nem jár ellenérték. De bizonyára jóleső érzés annak, aki adja és annak, akihez szól a nagy tisztelet és szeretet, amelynek az újév első napja megnyilatkozási alkalmat adott.

A közérdekű hivatalos megnyilatkozások

Legszebb ajándék!

Hozassa rendbe mittesszerez, pattanásos, szemölcsös, hajszálas arcát

PILISINÉ áthelyezett és a modern higiena minden eszközével felszerelt helyiségében,

ahol a legújabb gépeken kívül Tein Diät, Tej, Ibolya-zsiros radium és még sok másféle arctápláló pakkolások állanak a hölgyközönség rendelkezésére, Arad, B. Reg. Marla 17. földszint

font a központban fogalmuk nincsen arról, mik ezek a kamarák a közérdek jó szolgálatában. Idelent pedig azoknak az egyeseknek, kik a kamarák ellen bujtogatnak, különös és önzetlennek nem mondható céljaik vannak.

Felhívta azért a beszédében Arad kereskedőt, az Aradi Kereskedelmi Testületet és rajta keresztül minden fórumot, amelynek szava lehet abban, hogy Arad megőrizze a maga kereskedelmi kamaráját és a kereskedelem a kamarákat általában:

tartsák az újév első feladatának a kamara és a kamarák életének megvédését.

A beszéd második része az üdvözlő szavaiba kapcsolódva a Szövetség fenntartásával, újra-szervezésével és a közelálló elnökválasztással foglalkozott. Kétségeket fenn nem hagyó világossággal mutatott itt rá Domán Sándor arra, hogy az Aradi Kereskedelmi Testület választmányának az álláspontja lehet az egyedüli út a Szövetség kereteinek életképes erővel való betöltésére. Mindegy, hogy hol lakik az a kereskedő, akit alkalmasnak, sőt legalkalmasabbnak fog tartani Erdély-Bánati szövetsége az elnöki díszrel való kitüntetésre, de ennél még inkább az elnöki felelősség nagy súlyával való megterhelésre. Egyik város sem jelent magában véve többet a másiknál. Minden azon fog fordulni, hogy végre, évek után legyen a Szövetségnek felelős és irányítani tudó elnöke és mellette legyen dolgozni tudó megfelelő titkár. De ha élet akarnak lehelni a Szövetség kereteibe, akkor aktív elnököt, kereskedő elnököt, állandóan dolgozó és állandóan helytálló elnököt kell keresni. A legelhibázottabb megoldás volna az, ha megvalósulna egy terv, amelynek csendben propagandát csinálnak, hogy egy egészen kiváló, egy politikai férfiú és emellett hivatásánál fogva is másféle érdeklődésektől lekötött férfiút állítsanak a Szövetség élére.

után a társaság hosszabb ideig foglalkozott még barátságos bizalmasságban közéleti kérdésekkel.

Drágul az élet

A különböző korlátozó intézkedések következtében, az utóbbi időben határozott ár-emelkedések tapasztalhatók. Ez a megállapítás főképpen a külföldi árucikkekre vonatkozik. Ezek közül különösen a rizs és a pamut ára emelkedett feltűnően, mindkettő olyan cikk, amelyből az országban nagy mennyiségeket fogyasztanak.

Ha 1934. december havára vonatkoztatva az index-számot nézzük, akkor a helyzet a következő: Az élelmicikkek 1934 decemberében 31.64-szer voltak drágábbak, mint 1916. augusztusában, míg 1934. novemberében — vagyis egy hónappal előbb — csak 30.78-szor voltak drágábbak. A ruházati cikkek 1934. decemberében 32.59-szer voltak drágábbak, mint 1916. augusztusában, míg a különböző cikkek (fa, petróleum, benzin, papír, stb.) 29.37-szer volt drágább, mint 1916-ban. Így tehát végeredményben a megélhetés 1934. decemberében 31.20-szor volt drágább, mint 1916. augusztusában. 1934. novemberében ez az arány 30.70. októberben 30.15, szeptemberben pedig 30.08 volt. Így tehát hónapról-hónapra tapasztalható rendszeres drágulás állapítható meg.

A külkereskedelmi rendszer gyakorlati alkalmazásáról új rendelet érkezett az aradi vámhivatalhoz

Az aradi vámhivatalhoz ma pénzügyminiszteri rendelet érkezett, amelyben a minisztérium felszólítja a vámhivatalt, hogy 1935. január 1-től kezdve, export alkalmával töltsék ki a Banca Nationala A. és B. formulárait. Az A. formulárt a Banca Nationala bucu-resti-i központjában működő kivitelt ellenőrző hivatalhoz kell küldeni, a B. formulárra pedig a Banca Nationala rávezeti azt a mondatot, amelynek egyébként a fuvarlevélen is szerepelnie kell: „Az áru szállítható”. Ezt a formulárt igazolásul használják fel és a kivitelt deklarációhoz csatolják.

Tekintettel arra, hogy — bár az új külkereskedelmi rendszer még november 1-én életbelépett — az érdekeltek még mindig nem ismerik teljes egészében annak a rendelkezéseit, az UGIR (Gyáriparosok Szövetsége) elnöke köriratot szerkesztett és ebben közli azokat az intézkedéseket, amelyeket a behozatalnál, illetve a kivitelnél a kereskedőknek föltétlenül szem előtt kell tartaniok. A körirat fontosabb részei a következők:

Azon behozatali kérvényeket, amelyeket 1934. november 17-ike után nyújtottak be, minden indokolás nélkül visszautasítják, ha a kérvényhez utólag nem mellékelik az országfejlesztési kölcsönre lejegyzett összeg eredeti nyugtáját, vagy annak hiteles másolatát és ha a kérvényező írásban nem kötelezi magát arra, hogy a szükséges időn belül megszerzi az importigazolványt, amely nélkül a behozott árut nem fizetheti ki. A jövőben olyan kérvényeket, amelyekhez a fenti két iratot nem mellékelik, el sem fogadják.

Az elmúlt héten külön bizottság alakult, amely a gépek behozatali engedélyeinek elbírálásával, illetve felülvizsgálásával foglalkozik. Ebben a bizottságban az UGIR-t Orghidan és Mociornita képviselik.

Az illetékesek átmenetileg olyan intézkedést hoztak, hogy a második kategóriába tartozó áruk exportjából származó devizákat — abban az esetben, ha az export 1934. november 1. és december 3. között — bárkinek el lehet adni, föltéve, hogy a vásárló olyan importigazolvánnyal rendelkezik, amely 1934. november 15. utáni időszakra érvényes.

Azon vállalatok, amelyek importból szár-

mazó mostani, vagy régebbi külföldi kötelezettségeiknek oly módon akarnak eleget tenni, hogy akár áldozatok árán is, második kategóriába tartozó árukat exportálnak, előzetes engedélyt kell, hogy kérjenek a kereskedelemügyi minisztériumtól (Directia Reglamentarii Importului), valamint a Banca Nationalától arra, hogy a devizák 60 százalékából a behozott áruk ellenértékét, 40 százalékából pedig a régi tartozásokat fizessék ki.

— A félszázados multu budapesti tavaszi Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár a magyar mezőgazdaság ujféledését hirdeti. Széchenyi István gróf, a legnagyobb magyar 1830-ban alapította az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet és ez már működésének első esztendejében, 1830-ban rendezett Pesten országos „állatmutatást”, amelyet utóbb még számos állat- és tenyészkiállítás követett. Így az 1885. évi és 1896. évi országos kiállításon, valamint több nagyobb vidéki kiállításon az OMGE rendezte a mezőgazdasági termény- és állatbemutatókat, 1881-től kezdve pedig évről-évre rendszeresen megtartja Budapesten tavaszi tenyészállatvásárát, amely kereteiben és kiállított anyagában egyre jobban bővült és terjeszkedett, úgy, hogy fokozatosan a mezőgazdasági termelés valamennyi ágát felölelte és így tenyészállatvásárból országos mezőgazdasági kiállítássá fejlődött. Noha az OMGE tavaszi kiállításai már hosszú évek óta általános mezőgazdasági jellegűek, mégis egyik legfontosabb feladatuk az országnak kitűnő tenyészállatanyag való ellátása és a tenyészállatnevelés terén elért haladásnak díjazással egybekötött összehasonlítás céljából való évenkénti bemutatása. Mint-hogy pedig a gazdaságok tenyészállatszükségletük legnagyobb részét az első tavaszi hónapokban szokták beszerezni, az OMGE kiállításait — jól-lehet már kiemelkedtek a tenyészállatvásár kereteiből — fővábra is tavasszal, rendszerint március utolsó hetében, 1935. évben március 21-től március 26-ig rendezti. Az ezévi kiállítás különösen tanulságos lesz abból a szempontból, hogy a magyar mezőgazdaság életképességét fogja bizonyítani, számot fog adni arról, hogy a súlyos változott gazdasági viszonyok között a magyar gazdák tudományos felkészültséggel és nagy gyakorlati érzékkel folytatják gazdaságukat, igyekeznek minél jobbat, de a lehetőséghez képest minél kisebb költséggel termelni. A most következő kiállításnak minden előző évit meghaladó minőségű anyagát már ennek a törekvésnek az érvényesítésével produkálták a magyar gazdák. A kiállításnak már is biztosan remélhető szép sikerre tehát a mezőgazdasági termelés alkalmazkodóképességének diadalát fogja jelenteni.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére futánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9-1-ig.
d. u. 3-7-ig.

A szilveszteri multságok Rovinén

a legnagyobb siker jegyében folytak le. A Kaszinó termeiben a rovinei és pecicai Vörös Kereszt rendezte Szilveszter-estélyét, melyen a helyi előkelőségek csaknem teljes számmal megjelentek. Éjfélkor jól sikertült tombola volt, értékes tárgyakkal. A megjelent hölgyek névsorát az alábbiakban adjuk: Toma Fabriciusné, elnöknő, Friedmann Ferencné, Eliás Andorné, Roth Mártonné, Brabetz Berta, Kuliner Dánielné, Schlett Gézané, dr. Zinveliu Emilné, Mőbolea Illésné, dr. Krausz Béláné, Steiner nővérek, Krohn Jánosné, Krohn Baba, Dima Miklósné, Puscas Livia, Motiu Jánosné, Mager Silviané, Retner Adolfné, Fülöp Jakabné, dr. Lelik Istvánné, Karácsonyi Gézané, Lelik Ferencné, Laita Jánosné, Messer Ferencné, Fülöp Dezsőné, dr. Tyrosky Jánosné, Kuliner Gyuláné, Kuliner Pálné, Cizmas Elena, Kohn Mihályné, dr. Banasiu Ivánné, Ducelean Ioánné, Bendeszy Viktorné, Dobrescu Constantinné, Pacurar Silviané, Cenadan Adriné, Veres Gyuláné, Drimba Jánosné, Konnerth Sámuelné, Schwartz Jánosné, Weimann Imréné.

A Rovineai Atletikai Club a Polgári körben tartotta a szokásos szilveszteri tea-estélyét. A szépen feldíszített teremben pompás hangulatban reggelig mulattak a szép számban összegyűlt egyesületi tagok és vendégeik. A megjelent hölgyek névsora: Hajas Ilona, Márton Magda, Farkas Etta, Katona Teri, Weismüller nővérek, Lacsán Bözsi, Kiss Kató, Kelemen Mariska, Dorogi Mariska, Kovács Bözsi, Totok Bözsi, Hajas Bözsi, Angyal Bözsi, Dám Teri, Bolyos Mária, Baranyi Pösze, Halassy Manci, Tóth Gizi, Juhász Rózi, Barta Bözsi, Wagner Bözsi, dr. Zinveliu Emilné, Ekkel Györgyné, Hajas Józsefné, Zvár Pálné, Ordódi Andrásné, Babuskov Jánosné, Gergely Lajosné, Galla Antalné, Márton Gyuláné, Lacsán Jánosné, Andra Józsefné, Kiss Józsefné, Laza Jánosné, Zambori Mihályné, Kiss Istvánné, Jancsik Lászlóné, Kelemen Györgyné, Németi Józsefné, Nagy Istvánné, Kovács Istvánné, Kocsik Andrásné, Zabus Józsefné, Szedlák Jánosné, Avramescu Zianné, Szanda Józsefné, Ocskó Jánosné, Székely Istvánné, Konnerth Sámuelné, Schwartz Gy. Jánosné.

A Rovineai és Pecicai Asztalosifjúság az Ipartestületben tartotta szilveszteri tea-estélyét. Ez alkalomra a termet asztalos-mulatságnak megjelölően gyaluforgáccsal izlésesen feldíszítették. A termet zsufolásig megtöltő közönségnek a rendezőség számos meglepetéssel szolgált és kitűnő hangulatban reggelig táncolt a fiatalság.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokbódében.

„Grand Hotel”-tel szemben, a főposta sarkán.

ARAD, BULEVARDUL REGINA MARIA No. 13

Aradi Általános Takarékpénztár R.-T. épület, II. udvar. 4879

POMPIER

a legjobb és legolcsóbb
tűzoltó készülék
BUCURESTI, Str. Carol No. 24.
Telefon 3-23-48. 313

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 3.

Budapest, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek, 11.20: Ausztrália. (Felolvasás), 11.45: A tudomány műhelyéből. (Felolvasás), 13: Déli harangszó, 13.05: Smirnov Szergej orosz balalajkazenekara. 14.30: Az Országos Postászenekar hangversenye, 17.10: Asszonyok tanácsadója, 18: Cazdatanfolyam, 18.35: Jakab Terka zenekara, 19.45: Angol nyelvoktatás, 20.20: Galánffy-Hoór Erzsébet énekel zongorakísérettel, 21: Közvetítés a városligeti „Műjégytárról”, a Winnipeg—Monarch kanadai jégkorongcsapat mérkőzéséről, 21.50: Hanglemezek, 22.20: A rádió külügyi negyedórása, 23: Kériszántó Imre zongorázik, 23.40: Veres Lajos cigányzenekarának muzsikája Kalmár Pál énekszámával, Utána: Len Baker jazz-zenekarának műsora Weygand Tibor énekszámával. — Bécs, 13: Állástalan zenekar, 15: Hírek, 17.10: Művészlemez, 18: Népszerű téli játékok a szabadban, 18.30: Gasmer Margit énekel, 20.40: Karácsonyi dalok a rádiókiállításból, 19.45: Tauber bariton régi osztrák katonadalokat énekel, 21: Az 5. gye. zenekara, 22.30: Brahms-est, 23.55: Ausztria télen (hollandul). Utána: Táncczene a Palmhof-kávéház-ból, 1.15—2: Filmmuzika. — Belgrád, 18: Zsifkovics énekesnő délszláv dalokat ad elő, 21: Lemezek, 21.20: Lemezek, 21.30: Vladigerov zongoraművész műveiből játszik, 22.10: Pihler Milán operaáriákat énekel, 22.40: Rádiózenekar, 23.20—24: Rádiózenekar, — Königsberg, 17: Német katonakarnagyok, mint zeneszerzők és át-dolgozók, 19.50: Deml író felolvasása, 20.30: Leány-est, 21.54: A Bach-család, zeneképek, 23.30: Beszélgetés Platon Politikosz című művéről, 24—1: Boroszló. — Milano, 18.10: Malatesta-kamarazenekar, 21: Lemezek, 21.45: Operett. — Pozsony, 11.10: Magyar hírek, 13.10: Lemezek, 18.20: Ledvina orgonaművész játéka a ferenciek templomából, 19: Magyar műsor, 20: Jazz-, vagy fuvószene, 23.15: Magyar hírek. — Róma, 8: Protto hegedű és Puliti zongora, Mazziotti tenor és Platania bariton hangversenye, 21.10: Lemezek, Csak Bari: Görög est, 23: Tarka-est. — Varsó, 18: Sziemu, 19.15: Rakowski viola d'amore hangversenye, 20: Cseh szerzők művei, 20.30: Sas énekes lemez, 21: Rádiózenekar, 22: A rádió szimfonikus zenekara Münz zongoraművésszel, 23.15: Táncczene.

PÉNTEK, JANUÁR 4.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek, 11: Hírek, 11.20: Időszerű apróságok. (Felolvasás) 11.45:

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** szó 2 lei. :-: szó 2 lei. :-: Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

CSINOS urleány megismerkedne független, középkori uriemberrel. Választ „Kölcsönös szimpatia” jelígre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 112

R. P. X. Levelét hétfőn kaptam, kérek régi jelígre újabb dátumot levélben. 114

LAKASSAL rendelkező, középkori két barátnő idősebb uriember barátságát keresik. Választ „Diszkrét” jelígre az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalába. 115

HÁZASSÁG.

ALLÁSSAL és kis házzal rendelkező 44 éves magános nő magához illő férfi ismerettségét keresi házasság céljából. — Választ „Gyermek nem akadály” jelígre az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalába kérek. 113

ALKALMAZÁS.

UGYVEDJELOLT, procs megszerzése céljából ügyvédi irodában állást keres. Jelíge: „1000 lej” az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 116

Megbízható mindenest takarításra és ebédhordásra azonnalra keresek. Csakis jó bizonyítványokkal jelentkezni a koradélutáni órákban Str. Moci-oni 18., Dr. Kerekesnél lehet. 117

PERFEKT szobaleányt keresek. Str. Crisan No. 8., földszint. 120

LAKÁS

Kétszoba, fürdőszobás garzonlakás, bu-torral vagy anélkül, kiadó január 15-16. Str. Greceanu 9., I em. 119

OKTATÁS

NÉMET, FRANCIA, ANGOL nyelvórákat vállalnék lakás ellenében. — Címeket „Nyelvórák” jelígre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 111

Ijúsági közlemények. (Felolvasás), 13: Déli harangszó, 13.05: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara, 14.30: Banda Marcel cigányzenekara muzsikál, 17.10: Diákféltára, 18: Gyorsirótanfolyam, 18.35: Krudy Andor cimbalmozik, 19.10: Munkásféltára, 19.45: Sportközlemények, 20: Gitárest, 21: Tengerparti katasztrófák. Cholnoky Jenő dr. egyetemi tanár előadása, 21.30: Szentgyörgyi László hegedű, zongorakísérettel, 22.15: Hírek, időjárásjelentés, 22.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar, 23.15: Időjárásjelentés, 23.50: Hanglemezek, Utána: A Bachmann szalonkvintett műsora. — Bécs, 13: Lemezek, 16.40: Fox-jazz dalokkal, Táncczene, Szünetben hírek, 17.45: Az idei Operabál, 18.20: Mai amerikai szerzők műveiből, 20.35: Herrdegen: A három szent király. Tárca, 21.05: Szimfonikus hangverseny. Közreműködik Schütz orgonaművész, 23.10: Állástalan zenekar, 1—2: Vidám bécsi zene dalokkal, — Belgrád, 19.45: Lemezek, 20.05: Lemezek, 21: Ninkovics énekesnő operaestje, 21.30: Zágráb, 23.30—24: Közvetítés külföldről. — Berlin, 19.30: Drissen bariton Strauss Richard-dalokat énekel, 20: Vidám zene, 20.40: Esti visszhang, 21.10: Keienburg: Egy százados meghódítja a mocsárvilágot, hangképek, 22: Rádiózenekar, Deutschlandsender, 19.20: Lányok téli segítőmunkája, 21.10: Opus és adágio, vidám zenészt, 22.20: Táncczene, 24: Königsberg, 1—3: Stuttgart, — Leipzig, 17: Rádiózenekar sopránénekekkel, 19.20: Vidám tengeri utazás, lémezekkel, 21.10: Vidám zenést, 22.20: Becker: Királyok éjszakája, hangjáték, — Milano, 18.10: Hangverseny, 21: Lemezek, 21.45: Lemezek, 22: Szimfonikus hangverseny. — München, 18.30: Grimm Jakob nyelvészről, 18.50: Pistor: Szvit brácsára, 19.05: Feierbach Anzelm leveleiből, 20.40: Szórákzóató lemezek, 21.10: Rádiózenekar szoprán és hegedűszóval, Utána: Táncczene. — Pozsony, 13.15: Lemezek, 17.45: A színház Szovjetországra, 18: Közvetítés a vakok bányai intézetéből, 19: Magyar műsor, 20.10: Lemezek, 21.55: Hangjáték, 22.30: Hangverseny, 23.15: Magyar hírek, 23.30—23.45: Lemezek. — Róma, 17: Cahuzac klarinétművész játéka, 21.10: Lemezek.

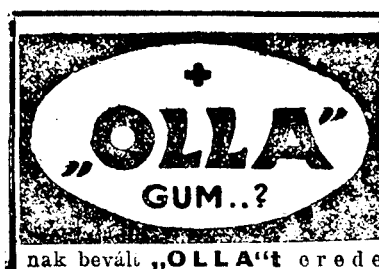
Palesztinai kirándulásokat

constantjai indulással a legutá-nyosabban rendez a **S. M. R.** (Serviciul Maritim Român) vezérképvisellete kéthetenkénti indulás a S. M. R. kitűnő gőzösei-vel. — Utmutatóval és felvilágosítással díjmentesen szolgál S. M. R. vezérképviselate:

Künstler vizum- és utazási-iroda Arad,

Bul. Reg. Maria 24,
Telefon 86.

461

Félvezeték Önt akkor, ha „OLLA” helyett silány utáztatokat ajánlanak. Ne tegye kockára egészségét. Kérje On is kimondottan az évtizedek óta elismert és legjobb-nak bevált „OLLA”-t eredeti csomagolásban.

493

KÖNYVEK

Szálloda a külvárosban. Párisba visz el ez a regény, de nem a ragyogó fények legendás városába. A szálloda, amelynek életét megismerjük, a külvárosban, a szegények negyedében áll, s lakói nem nagyvilági hölgyek és urak, hanem csupa egyszerű, igénytelen kisember. Eugène Dabit nevét épp az tette ismertté, hogy a nagyvárosi szegények életének, a párisi munkásnak, cselédjének nincs ma jobb ismerője s megértőbb ábrázolója. A kitűnő könyv remek kiállításban, füze 90 lej, egészvászon díszkötésben 135 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-könyvdonságok jegyzékét.

Houben: A Déli-Sark meghódítása. A hatodik világrész, az Antarktisz létezéséről és a meghódításért folyó ugra és ugra megújuló erőfeszítésekről minden újságolvasó ember hallott. Egyik másik utazó és hódító neve, mind Amundsené, Scotté, Schakletoné, vagy Byrdé világhírű lett. Houben professzor, aki „Déli-Sark” meghódítása” című könyvében a legrégebbi idők óta máig foglalta össze a heroikus küzdelmek történetét, nem utalások kivonatát adja, hanem ennek a világhódításnak regényét írta meg. A hatalmas album rengeteg eredeti fényképpel, térképpel 144 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-újdonságok jegyzékét.

A vallások története. Denis Saurat londoni egyetem tanár korszakalkotó könyvet írt a vallások történetéről, Denis Saurat könyvének páratlan érénye és ellenállhatatlan varázsa az, hogy a tudós nem nyomta el a szerzőben a ragyogó író. A könyv tartalmából kiemeljük: A vadak vallása. Egyiptomiak, Mezopotámia, Perzsia, Görögország. Rómaiak vallástörténelme. Jegyzet a Barbárok vallásairól. Izrael, Kereszténység. Görög-Római kereszténység. Kereszténység fejlődése. Islam, Hinduk vallása, Buddhizmus. Jegyzet a Távol-Keletről. A modern kor. Összefoglalás. A kitűnő könyv körülbelül 400 lapon, remek kiállításban, egészvászon kötésben, azonnali megrendelésre 240 lejes előjegyzési áron kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Cserépfalvy-kiadások jegyzékét.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

VÉTEL ÉS ELADÁS

Prima kövér disznók eladók napi áron. Doamna Balasa No 16.

KEVESET használt Underwood írógépet megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4749

IRÓGEPEK,

Töltőtolszárak
SZAMOLOGÉPEK,
Nationalkasszák

Jókarbantartása, javítása, ujjáalakítása szavatosság mellett. Az ország legrégebbi, legmodernebbül berendezett 4619

JAVITO ÜZEME
évtizedek óta a legkiválóbb szakmunkások közreműködésével.

SZEGFU ARAD
Str. Bratiau 7, Telefon 111

KÜLÖNFÉLÉK.

Nagyjövőjű iparvállalat speciális cik-keket gyártó üzemiépésen felszerelve, családok miatt eladó, 120.000 lej átvehető. Érdeklődők címét „Ritka alkalom” jelíge alatt a kiadóhivatalba kérem. 117

Varrógepeket, írógepeket, ezüstös: sürgősen keresünk megvételre. Comissio, Dacia kávéház mellett. 4926

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda
Budapest
Dunapart,

árban és szolgálta-tásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 292

napi 12.— pengőért